

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E CAMBIO CLIMÁTICO

SECCION 06

I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

Con data 14 de abril de 2024 publícase no Diario Oficial de Galicia o Decreto 42/2024 do 14 de abril, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia.

No seu artigo 1 dispón que a Xunta de Galicia está integrada entre outras pola Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático.

Con data 24 de abril de 2024 publícase no Diario Oficial de Galicia (DOG N° 81) o Decreto 49/2024, do 22 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia.

Este decreto no seu artigo 2 enumera como órganos de dirección da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático os seguintes:

- A Secretaría Xeral Técnica
- A Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático
- A Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Sostibilidade.
- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

Ademais, quedan adscritos á consellería, segundo o artigo 2 apartado b) do mesmo decreto:

- A entidade pública empresarial Augas de Galicia.
- O organismo autónomo Instituto de Estudos do Territorio (IET).

O Decreto 137/2024, do 20 de maio (DOG nº101 do 27 de maio) establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático.

Segundo o decreto de estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, quedan adscritos á consellería, segundo o artigo nº 3. 2 deste decreto os seguintes órganos colexiados:

- A Comisión de Seguimento das Directrices de Ordenación do Territorio de Galicia.
- O Consello Galego de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible.
- O Observatorio Galego da Biodiversidade.
- O Observatorio Galego de Educación Ambiental.
- O Comité Consultivo para a Protección Animal.
- O Consello Galego de Pesca Continental.
- Os consellos provinciais de pesca continental.

- O Comité Galego de Caza.
- Os comités provinciais de caza.
- O Comité Galego das Árbores Senlleiras.
- A Comisión de Coordinación de Sistemas de Información Xeográfica e Cartográfica.
- O Observatorio Autonómico dos Ríos de Galicia.
- O Consello Asesor da Paisaxe de Galicia.
- O Consello da Calidade do aire.
- O Comité de Coordinación da Rede de Reservas da Biosfera de Galicia.
- A Comisión Interdepartamental para o seguimento da Axenda 2030 en Galicia.
- A Comisión Interdepartamental para o Impulso e Coordinación da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050.
- O Consello Reitor de Augas de Galicia.
- O Comité Permanente do Consello Reitor de Augas de Galicia.
- A Comisión de desaugamento da Zona Hidrográfica Galicia Sur.
- A Comisión de desaugamento da Zona Hidrográfica Galicia Centro.
- A Comisión de desaugamento da Zona Hidrográfica Galicia Norte.
- A Comisión de desaugamento da Zona Hidrográfica da Mariña.
- O Comité de Autoridades Competentes da Demarcación Hidrográfica de Galicia-Costa.

I.2. COMPETENCIAS

A Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático é o órgano de administración da comunidade autónoma ao cal lle corresponden as competencias e funcións en materia de ambiente, a conservación do patrimonio natural, a ordenación do litoral e promoción da paisaxe a protección das augas, a loita contra o cambio climático e prevención da contaminación e as competencias na materia de instalacións de produción de enerxía a partir de fontes renovables consonte ao establecido no Estatuto de Autonomía de Galicia, nos termos sinalados na Constitución Española, e que exercerá, no nivel de desenvolvemento que se indica no seu decreto de estrutura orgánica, para cada un dos órganos integrantes deste departamento.

A Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, consonte un enfoque transversal da política ambiental integrador da perspectiva ambiental nos distintos sectores da actividade socio-económica agrupa, dentro das competencias de medio ambiente, a loita contra o cambio climático, a protección e promoción do patrimonio natural, das augas, a ordenación do litoral e a promoción da paisaxe, as relacionadas co desenvolvemento das enerxías renovables no marco do compromiso de transitar cara a unha economía neutra en emisións, partindo da contribución

das enerxías renovables á redución da contaminación e á protección, restauración e mellora do estado do medio ambiente, detendo e revertendo a perda de biodiversidade.

No que respecta á materia de medio ambiente, continuarase coa orientación ambiental baseada na introdución de melloras na xestión, programación e planificación, para o que se van seguir empregando métodos de traballo dinámicos que comporten unha maior implicación social, empresarial e institucional.

1.2.1. DA CONSELLERÍA

A Secretaría Xeral Técnica da consellería exercerá as funcións e competencias establecidas no artigo 29 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, en relación coas diferentes unidades e servizos en que se estrutura a consellería, así como aquelas outras previstas na normativa aplicable ao mesmo as que lle sexan delegadas ou encomendadas pola persoa titular da consellería.

De acordo co disposto no artigo 11 do Decreto 137/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, a Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático exercerá as competencias e funcións en materia de instalacións de produción de enerxía a partir de fontes renovables eólica terrestre, solar fotovoltaica e hidroeléctrica de competencia da comunidade autónoma, de ordenación do litoral, a xestión dos sistemas de observación ambiental e predición meteorolóxica de Galicia, o impulso de actuación a prol da consecución dos obxectivos de descarbonización e neutralidade climática, así como o fomento da investigación, o desenvolvemento tecnolóxico e a innovación para o logro da adecuada protección ambiental e loita contra o cambio climático.

De acordo co disposto no artigo 12 do Decreto 137/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, a Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Sostibilidade exercerá as competencias e funcións en materia de avaliación e control da incidencia que sobre o ambiente provoque a actividade humana, o fomento de sistemas e estratexias de corrección da dita incidencia, a avaliación dos efectos de determinados plans e programas no ambiente, a xestión dos residuos, de acordo cos principios de desenvolvemento sostible e da economía circular, así como en materia de responsabilidade ambiental e sancionadora que por razón da materia lle corresponda.

Segundo o establecido no Decreto 137/2024, do 20 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, a Dirección Xeral de Patrimonio Natural exercerá as competencias e funcións atribuídas á consellería en materia de conservación, protección, uso sustentable, mellora e restauración do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia e dos seus elementos etnográficos, e a súa preservación para as xeracións futuras e, en particular, as seguintes:

- a) O fomento de medidas de desenvolvemento socioeconómico dos espazos naturais protexidos.
- b) A ordenación, conservación, protección, fomento e aproveitamento sustentable dos recursos cinexéticos e piscícolas nas augas continentais.
- c) A divulgación dos valores do patrimonio natural; a xestión dos hábitats naturais, da flora e fauna silvestres, das paisaxes naturais e dos elementos senlleiros da xea da Comunidade Autónoma galega.
- d) O desenvolvemento e a dinamización do uso público e recreativo do medio natural.
- e) A promoción da defensa integral da natureza e dos elementos que a compoñen.
- f) A conservación específica dos espazos que compoñen a Rede galega de espazos protexidos e da Rede Natura 2000 de Galicia ou doutras zonas de alto valor ambiental, sen prexuízo das competencias atribuídas a outros órganos.
- g) O estudo e a elaboración dos proxectos normativos no ámbito das súas funcións.
- h) O informe de recursos interpostos contra resolucións ditadas pola persoa titular da Dirección Xeral de Patrimonio Natural nas materias da súa competencia.
- i) As funcións inherentes á xestión económica, execución, seguimento, control e xestión da execución dos contratos administrativos e actividades de fomento no ámbito da súa competencia por razón da materia.
- j) A xestión dos expedientes de contratación menores de competencia da dirección xeral por razón da materia.

Os Reais decretos polos que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos nas materias da actual competencia da consellería son os seguintes:

- Medio Ambiente:
 - Real decreto 3564/1983, do 5 de outubro, sobre traspaso de funcións e servizos do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de estudos de ordenación do territorio e medio ambiente. Funcións asumidas e asignadas polo Decreto 53/1984, do 23 de marzo.
 - Real decreto 971/1984, do 28 de marzo, sobre traspaso de funcións e servizos do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de medio ambiente. Funcións asumidas e asignadas polo Decreto 116/1984, do 29 de xuño.
 - Real decreto 659/1985, do 17 de abril, sobre traspaso de funcións e servizos do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de ordenación do litoral e vertidos ao mar. Funcións asumidas e asignadas polo Decreto 252/1985, do 28 de novembro.
- Patrimonio Natural:
 - Real Decreto 1082/2008, do 30 de xuño, de ampliación das funcións e servizos da Administración do Estado en materia de conservación da natureza, a través do que se realizou a transferencia do Parque Nacional Marítimo-Terrestre das Illas Atlánticas.

1.2.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

A Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, define os organismos autónomos como entidades públicas instrumentais cuxa organización e funcionamento se regulan polo dereito administrativo, e que se someten a dereito privado só naqueles casos nos que corresponda de acordo coa normativa xeral ou sectorial aplicable.

Adscrito á Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático con natureza de organismo autónomo figura:

INSTITUTO DE ESTUDOS DO TERRITORIO (IET)

O Instituto de Estudos do Territorio (IET), organismo autónomo da Xunta de Galicia, adscrito á Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, foi creado pola Lei 6/2007, do 11 de maio, de medidas urxentes en materia de ordenación do territorio e do litoral de Galicia, en virtude do mandato recollido na Lei 10/1995, do 23 de novembro, de ordenación do territorio de Galicia.

Ambas as dúas leis foron derogadas pola vixente Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia, que no seu capítulo IV regula o Instituto de Estudos do Territorio como organismo autónomo adscrito á consellaría competente en materia de ordenación do territorio e co obxecto de analizar, estudar e asesorar en materia de urbanismo e ordenación do territorio.

A Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia establece que o Instituto de Estudos do Territorio é un organismo autónomo dos regulados na sección 2ª do capítulo II do título III da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, adscrito organicamente á consellaría competente en materia de ordenación do territorio, e ten por obxecto a análise, o estudo e o asesoramento en materia de urbanismo e ordenación do territorio, entendéndose comprendida nela a ordenación, protección e xestión da paisaxe.

Segundo o disposto no artigo 16 da Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia, as funcións do IET son as seguintes:

- a) Realizar traballos de investigación, análise, estudo e difusión sobre urbanismo e ordenación do territorio.
- b) Prestar asistencia e asesoramento aos concellos de Galicia para a elaboración do planeamento urbanístico e a xestión e execución do planeamento, a fin de implementar as políticas da paisaxe na planificación urbanística e territorial.

- c) Prestar apoio á consellaría competente en materia de urbanismo e ordenación do territorio.
- d) A recompilación e o tratamento da información do territorio galego, así como a produción cartográfica para as diferentes consellerías e organismos públicos da Comunidade Autónoma de Galicia, especialmente en materia agraria e de desenvolvemento rural.
- e) O apoio e o asesoramento á Xunta de Galicia en materia de paisaxe, e de colaboración e coordinación con outras administracións e sectores da sociedade.
- f) Delimitar as grandes áreas paisaxísticas sobre as que se desenvolverán os catálogos da paisaxe e elaborar os catálogos da paisaxe de Galicia.
- g) Formar, sensibilizar e concienciar á sociedade galega na necesidade de protexer e xestionar debidamente as nosas paisaxes.
- h) Avaliar o estado de conservación das paisaxes de Galicia, analizar as súas transformacións e previsible evolución e realizar estudos e propostas en materia de paisaxe.
- i) Promover a colaboración e a cooperación en materia de paisaxe, sobre todo mediante asistencia científica e técnica mutua, e intercambios de experiencias con fins de formación e información.
- j) O seguimento de iniciativas de investigación e difusión de coñecementos de ámbito estatal, europeo e internacional en materia de paisaxe.
- k) Fomentar o intercambio de información e experiencias, así como a asistencia científica e técnica mutua en materia de paisaxes transfronteirizas.
- l) Elaborar cada catro anos un informe sobre o estado da paisaxe en Galicia, que a Xunta de Galicia presentará ao Parlamento de Galicia.

As funcións atribuídas ao Instituto de Estudos do Territorio entenderanse sen prexuízo das que lles correspondan aos órganos urbanísticos da comunidade autónoma.

Os estatutos do IET foron aprobado polo Decreto 244/2011, do 29 de decembro, que foi modificado, no que se refire as súas funcións, polo Decreto 14/2017, do 26 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da información xeográfica e da actividade cartográfica de Galicia.

1.2.3. DAS ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAIS

Na Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático figura adscrita a seguinte entidade con natureza de entidade pública empresarial:

AUGAS DE GALICIA

A Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, no seu artigo 8, crea e regula o ente público Augas de Galicia con personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar para o cumprimento dos seus fins e das competencias reguladas por esta lei, e adscribela á consellería competente en materia de augas.

O artigo do II da Lei 9/2010 encoméndalle a Augas de Galicia:

1. No eido da xestión das concas intracomunitarias, as competencias que o ordenamento xurídico vixente en materia de augas atribúe aos organismos de conca, así como as que especificamente se regulen na presente lei e no resto do ordenamento xurídico de aplicación.
2. Con relación ás concas intercomunitarias, a participación na planificación hidrolóxica, así como a representación da Comunidade Autónoma de Galicia nos organismos de conca do Estado na forma que fixe o ordenamento xurídico de aplicación.
3. No eido das obras hidráulicas:
 - A planificación, programación, proxecto, construción e explotación de obras hidráulicas declaradas de interese da Comunidade Autónoma de Galicia polo Consello da Xunta.
 - A promoción ante a Administración Xeral do Estado da declaración de obras de interese xeral deste.
 - A redacción de proxectos, construción e explotación de obras de interese xeral do Estado nas condicións que fixen os correspondentes convenios que terán de subscribirse entre Augas de Galicia e o órgano competente da Administración Xeral do Estado.
 - A participación na construción e explotación das obras hidráulicas de competencia das entidades locais galegas na forma regulada pola presente lei.
4. No eido da planificación territorial e urbanística, corresponde a Augas de Galicia a emisión de informe con anterioridade á aprobación inicial dos instrumentos de ordenación territorial e dos plans xerais de ordenación urbana. Igualmente, terán que someterse a informe de Augas de Galicia a aprobación e modificación dos plans parciais e especiais que conteñan determinacións có mesmo obxecto que os plans regulados pola Lei 9/2010.
5. En materia de abastecemento e saneamento de augas:
 - A ordenación dos servizos de abastecemento e saneamento en alta.
 - A elaboración dos plans xerais galegos de abastecemento e saneamento de acordo co previsto na Lei 9/2010, os cales conterán os criterios para a coordinación das actuacións das entidades locais competentes en materia de abastecemento e saneamento.
 - A promoción da constitución de consorcios e mancomunidades para a mellor prestación dos servizos de abastecemento e saneamento.
 - O seguimento e información do estado dos recursos hídricos segundo o Plan da seca da Demarcación Hidrográfica de Galicia-Costa.

6. En materia de vertidos:
 - A autorización e control dos vertidos de augas urbanas ou industriais ao dominio público hidráulico, así como da eventual reutilización dos efluentes, e, en xeral, as demais funcións que a lexislación atribúe aos organismos de conca.
 - A autorización das obras e instalacións de vertidos desde terra ás augas do litoral galego e o exercicio das funcións de policía sobre os mesmos.
7. A elaboración e proposta á consellería competente en materia de augas das normas que sexan necesarias para o desenvolvemento da presente lei para a súa posterior elevación, de ser o caso, ao Consello da Xunta e o exercicio das actuacións que legal ou regulamentariamente lle sexan atribuídas.
8. En materia tributaria, actuar como suxeito activo con relación á aplicación dos tributos en materia de augas regulados na presente lei conforme á normativa vixente.

Este marco normativo ven de completarse recentemente a través da Lei 1/2022, do 12 de xullo, de mellora da xestión do ciclo integral da auga. Desta lei, derívanse obrigas para Augas de Galicia relacionadas coa ordenación do ciclo integral da auga e co establecemento de directrices para a mellora da xestión dos sistemas de abastecemento, saneamento e depuración por parte das administracións competentes e a prestación dos servizos correspondentes.

Nesta Lei 1/2022 tamén se articula un procedemento para que, nos supostos en que as entidades locais voluntariamente o soliciten, Augas de Galicia poida asumir a xestión de determinadas infraestruturas e prestar os servizos correspondentes de abastecemento, saneamento ou depuración. O réxime tributario que xestiona Augas de Galicia tamén se adapta nesta lei para poder abordar estas novas obrigas.

Os Reais decretos polos que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos nas materias do ente son os seguintes:

- Real decreto 1870/1985, do 11 de setembro, sobre traspaso de funcións e servizos do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de abastecemento de auga, saneamento, encauzamento e defensa de marxes. Funcións asumidas e asignadas polo Decreto 253/1985, do 17 de outubro.
- Real decreto 2792/1986, do 30 de decembro, sobre traspaso de funcións e servizos do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de obras hidráulicas. Funcións asumidas e asignadas polo Decreto 24/1987, do 29 de xaneiro.

1.2.4. DOS CONSORCIOS AUTONÓMICOS

O artigo 95 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, habilita á Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia para constituír, mediante convenio, consorcios con outras Ad-

ministracións públicas para a xestión de servizos da súa competencia ou para a consecución de fins de interese común, así como con entidades privadas sen ánimo de lucro que persigan fins de interese público concorrente cos da Xunta de Galicia, para a realización destes.

Na Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático figuran adscritas as seguintes entidades con natureza de consorcio:

O CENTRO DE EXTENSIÓN UNIVERSITARIA E DIVULGACIÓN AMBIENTAL DE GALICIA (CEIDA)

É froito dun convenio de colaboración entre a Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, o Concello de Oleiros e a Universidade da Coruña para coordinar, dinamizar e promover a educación ambiental en Galicia, en todos os sectores sociais, así como o intercambio científico e cultural, traballando na procura de solucións aos problemas ambientais e fomentando as boas prácticas cidadáns neste eido.

O CONSORCIO PARA A XESTIÓN E EXPLOTACIÓN DA REDE BÁSICA DE ABASTECIMENTO DE AUGA DOS CONCELLOS DE CERVO E BURELA

Por Decreto 53/2005, do 10 de marzo, constituíuse o Consorcio para a xestión e explotación da rede básica de abastecemento de auga dos concellos de Cervo e Burela.

O consorcio, integrado polos concellos de Cervo, Burela e a Entidade Pública Empresarial "Augas de Galicia", ten por obxecto:

- A xestión e explotación da rede básica de abastecemento de auga, en alta, ata os depósitos municipais dos termos municipais de Cervo e Burela.
- O estudo das necesidades en orde ao abastecemento de auga na zona especificada anteriormente e a elaboración dos correspondentes proxectos para a satisfacción daquelas.
- A solicitude dos títulos administrativos pertinentes para o abastecemento das augas e, de ser o caso, vertidos, así como a execución, conservación e explotación das correspondentes obras e instalacións.
- O asesoramento técnico para o establecemento e explotación das redes locais.

Non obstante, o consorcio, a petición de calquera dos concellos consorciados, poderase facer cargo directamente tanto da xestión de abonados das súas respectivas redes locais como do mantemento e explotación destas.

1.2.5. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

A Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, define as sociedades públicas autonómicas como sociedades mercantís, calquera que sexa a forma que adopten, en cuxo capital social sexa maioritaria a participación directa ou indirecta da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das entidades instrumentais reguladas nesta lei.

Na Consellería de Medio Ambiente e Calidade Ambiental está adscrita a sociedade pública autonómica que de seguido relaciona con natureza de sociedade anónima mercantil:

SOCIEDADE GALEGA DO MEDIO AMBIENTE, SA (SOGAMA)

Creada por Decreto 111/1992, do 11 de abril, coma unha sociedade pública autonómica dependente da consellería competente en materia de residuos, ten encomendadas entre as súas funcións a xestión dos residuos urbanos a partir de que son depositados nas estacións de transferencia ou plantas de tratamento previstas no plan de xestión de residuos urbanos, coas conseguintes operacións de transporte, almacenamento, valorización, tratamento, comercialización e depósito controlado dos residuos.

A súa denominación Social é Sociedade Galega do Medio Ambiente, S.A. (SOGAMA) e a distribución do capital social é a seguinte: Xunta de Galicia, 51% e Gas Natural Fenosa Renovables, S.L. 49%.

A escritura de constitución da Sociedade é do 14 de maio de 1992 sendo o seu obxecto social o seguinte:

Todas as actividades relacionadas co deseño, construción, explotación e mantemento de instalación de transferencia, tratamento, eliminación e, en xeral, xestión de todo tipo de residuos engadida a recollida, transporte e reciclaxe.

O estudo, desenvolvemento e implantación de tecnoloxías, proxectos e instalación encamiñados á obtención de enerxía a partir de fontes alternativas que cooperen á preservación do medio ambiente.

A realización de todo tipo de traballos, obras, plans, estudos, informes, investigación, proxectos, auditorías, consultorías, asistencia técnica e servizos profesionais relacionados coa protección, conservación, limpeza, recuperación, rexeneración, descontaminación ou mellora do medio ambiente, así coma a xestión de todo tipo de servizos en materia medioambiental. Ditas actividades incluírán, en particular, as materias seguintes:

- Descontaminación de solos.

-
- Aproveitamento de recursos forestais para a produción de biomasa.
 - Adecuación, selado, clausura e rexeneración de vertedoiros de residuos.

II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN

II.1. DA CONSELLERÍA

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA

Os orzamentos da Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, baséanse nos criterios de austeridade e economía que deben inspirar a actuación e a organización administrativa coa finalidade de dar cumprida resposta ás liñas básicas da súa actuación que son as seguintes:

- A coordinación do réxime interno das actividades do resto dos centros directivos da consellería así como dos departamentos territoriais, elaborando propostas de actuación sobre aspectos relativos á organización, estruturación, métodos de traballo e mellora, atendendo a criterios de eficacia, eficiencia e redución do gasto público.
- A ordenación, xestión e administración ordinaria dos asuntos relativos ao persoal da consellería introducindo unha maior racionalidade no desenvolvemento competencial e de xestión das súas funcións.
- A coordinación e xestión da contratación pública da consellería.
- En xeral, prestar apoio aos restantes centros directivos da consellería e aos seus entes adscritos coa finalidade de acadar unha mellora na calidade e eficiencia na prestación dos servizos públicos á cidadanía da nosa comunidade.

Adicionalmente, a Secretaría Xeral Técnica actuará e prestará apoio na xestión dos fondos procedentes do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia aos centros directivos que os teñan asignados.

Neste sentido cómpre indicar que a Comisión Europea, o Parlamento Europeo e os dirixentes da UE acordaron un Plan de Recuperación e Resiliencia para axudar a reparar os danos económicos e sociais causados pola pandemia do coronavirus, que se destinará a inversións públicas e reformas para fortalecer as economías dos países da Unión Europea (U.E.).

Os Estados membros deben elaborar plans nacionais de recuperación que demostren que se centran en ámbitos políticos clave da UE para poder optar a dita financiación. O Plan Nacional foi aprobado por Acordo do Consejo de Ministros do 27 de abril de 2021 e publicado no BOE do 30 de abril.

O Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia do Reino de España (PRTR) recolle dez pancas que se concretan en trinta compoñentes, que articulan os proxectos coherentes de inversións e reformas para modernizar o país. Todo iso cun triplo obxectivo: apoiar a corto prazo a recuperación tras a crise sanitaria, impulsar a medio prazo un proceso de transformación, e

acometer a longo prazo un desenvolvemento máis sostible e resiliente dende o punto de vista económico-financeiro, social, territorial e medioambiental.

O 16 de xuño de 2021 a Comisión Europea aprobou o Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia do Reino de España.

A distribución territorial da financiación que recolle o PRTR se está a realizar polo Estado a través de distintos mecanismos, entre eles, a través de Conferencias sectoriais.

Nomeadamente a través de Conferencias Sectoriais, foron asignados á Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, fondos do PRTR para a execución de actuacións de diversas compoñentes, concretamente fondos da compoñentes 2 (Plan de Rehabilitación de vivenda e rexeneración urbana), da compoñente 4 (Conservación e restauración de ecosistemas e a súa biodiversidade) e da compoñente 12, na que se articulan as medidas e financiación para o desenvolvemento de proxectos relativos ao Plan de apoio á implementación da normativa de residuos, Programa de Economía Circular e Plan de Impulso ao Medio Ambiente -PIMA Resíduos. Sen prexuízo das competencias de xestión e execución de cada un dos servizos desta sección orzamentaria que reciban fondos do PRTR, a Secretaría Xeral Técnica velara pola xestión coordinada dos fondos e, a tal fin, evitará solapamentos nas liñas de axudas e ou inversións que materialicen a súa execución, propiciando unha execución acompañada entre todos eles.

DIRECCIÓN XERAL DE ENERXÍAS RENOVABLES E CAMBIO CLIMÁTICO

As liñas básicas de actuación da Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático son as seguintes:

- Mellora nos trámites de autorización de instalacións de enerxías renovables, así como das súas infraestruturas de evacuación, a través da proposta de ferramentas informáticas que permitan unha maior eficiencia a través da tramitación telemática dos expedientes.
- Traballar na coordinación e simplificación dos procedementos de autorización relativos á instalación, ampliación e traslado das instalacións de produción enerxética procedente de enerxías renovables procedentes da enerxía eólica terrestre, solar fotovoltaica e enerxía hidroeléctrica, así como da ampliación, mellora e adaptación das súas redes e instalación eléctricas de evacuación.
- Traballar no control das actuacións relativas as instalacións de produción enerxética procedente de enerxías renovables e as infraestruturas de evacuación, a través da inspección das condicións técnicas e, de ser o caso, económicas das empresas titulares, vixiando o cumprimento das condicións establecidas nas autorización outorgadas.
- Exercer as funcións de control do Rexistro Estatal de Emisións e Fontes Contaminantes.
- Mantemento do Rexistro Eólico de Galicia.

- Reforzar os sistemas de observación da calidade do aire e da calidade das augas e os sistemas de observación meteorolóxica e oceanográfica, para mellorar cualitativa e cuantitativamente a información e avaliación dos ecosistemas galegos.
- Traballar coa premisa de optimizar a consulta, participación e intercambio de ideas e a información cos distintos operadores sociais galegos en relación cos plans, proxectos e actuacións que teñan incidencia sobre a sostibilidade, a través do Consello Galego de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible. Así mesmo, promover a comprensión por parte da cidadanía dos efectos da contaminación atmosférica na súa saúde e na degradación dos ecosistemas, a través do Consello da calidade do aire de Galicia.
- Mellorar cualitativa e cuantitativamente a estrutura para a loita contra o cambio climático e a toma de decisións e a gobernanza rexional e local en relación coa adaptación ao cambio climático en todos os sectores afectados, mellorando a resiliencia fronte aos seus efectos e potenciando o valor dos servizos ecosistémicos para a protección da poboación. Partindo da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, da Estratexia de Sustentabilidade, a parte ambiental da Axenda 2030 de Galicia e da Oficina Técnica que coordina en Galicia o Pacto dos Alcaldes para o Clima e a Enerxía, realizaranse actuacións destinadas a converter Galicia nunha rexión sostible, climaticamente neutra e resiliente aos efectos do cambio climático.
- Mellorar os sistemas de detección e comunicación de alertas de fenómenos meteorolóxicos extremos (rachas de vento, choivas intensas, sarabia, raios, neve, etc) con avisos á carta para usuarios públicos e privados (protección civil, DGT, portos, agricultores..) e para a poboación xeral, mediante aplicacións móbiles e redes sociais.
- Manter as instalacións de redes ambientais para garantir a boa calidade dos datos recollidos e obter a máxima precisión nas medicións.
- Elaboración e actualización da normativa de aplicación no ámbito das competencias da Dirección Xeral, coma o anteproxecto da Lei do Clima de Galicia, co obxecto de acadar a neutralidade climática en Galicia no prazo máis breve posible e, en todo caso, a máis tardar no ano 2050, en consonancia co Pacto Verde Europeo e co Acordo de París de 2015, outorgándolle prioridade en calquera política sectorial ás medidas de mitigación e adaptación ao cambio climático para as actuacións da comunidade autónoma.
- Potenciar o asesoramento ás entidades locais para o fomento de medidas coordinadas de adaptación ao cambio climático e aumento da resiliencia e no cumprimento da nova normativa en materia de residuos e nos fondos europeos destinados ás competencias desta dirección xeral.
- Mellorar a eficiencia enerxética dos edificios públicos da consellería.
- Continuar coa potenciación, actualización e mellora, dos medios que garantan a calidade e transparencia da información ambiental, o que permitirá facer un seguimento dos resultados da planificación.
- Impulso do Plan de Mediación medioambiental de Galicia, co fin de incentivar o uso da mediación previa á decisión da autoridade pública, e a unha nova forma de tomar as decisións ambientais, tras unha xestión cooperativa extraxudicial do conflito.

- Reforzar a protección do medio ambiente litoral a través da aprobación dos instrumentos de ordenación do litoral.

DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL E SOSTIBILIDADE

As liñas básicas de actuación da Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Sostibilidade son as seguintes:

- Continuar coa execución dos novos Plans de Xestión de Residuos tanto urbanos como industriais para o período 2023-2035, para adaptalos á normativa en vigor en materia de residuos.
- Axudas para continuar na mellora da xestión de residuos municipais dirixidas especialmente ás entidades locais e a empresas (puntos limpos, autorreparación, biorresiduos, preparar para reciclar...).
- Desenvolvemento da Estratexia Galega de Economía Circular 2020-2030.
- Manter e consolidar o Plan territorial de continxencias por contaminación mariña accidental da Comunidade Autónoma de Galicia (Plan Camgal) relativo ás actuación de coordinación das actividades en terra.
- Actuacións de descontaminación dos solos na Comunidade Autónoma de Galicia, especialmente en aqueles lugares que padecen unha contaminación histórica de sustancias peligrosas derivada da actividade de determinadas industrias que non estaban consideradas como potencialmente contaminadoras dos solos pero que provocaron unha grave situación ambiental.
- Continuar coa potenciación, actualización e mellora, dos medios que garantan a calidade e transparencia da información ambiental, o que permitirá facer un seguimento dos resultados da planificación.
- Reforzar a Plataforma Galega de Información Ambiental (GAIA) co obxectivo de integrar toda a información ambiental e simplificar a comunicación coas empresas e os sectores implicados en materia ambiental, con especial énfase na xestión dos residuos.
- Mellora da trazabilidade na xestión dos residuos municipais aglutinando a todos os actores implicados e favorecendo a súa integración con GAIA.
- Seguir afondando na incorporación da variable ambiental nos procedementos de aprobación dos plans e programas, mediante a súa avaliación ambiental estratéxica, de acordo co establecido nas directivas comunitarias.
- Reducir o impacto das actividades no medio ambiente, mediante accións que tendan a conseguir unha mellora ambiental a través da prevención e o control dos incumprimentos que impliquen un maior risco para as persoas e o medio ambiente.
- Desenvolvemento dun proxecto estratéxico para Galicia relacionado cos refugallos téxtiles procedentes de recollida selectiva municipal, como é o Hub téxtil adicado fundamentalmente á preparación para a reutilización (PxR).

DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO NATURAL

As actuacións a desenvolver pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural para 2025, estrutúranse en tres liñas principais, segundo o seguinte:

I. CONSERVACIÓN, PROTECCIÓN E IMPULSO SOCIOECONÓMICO DE ESPAZOS NATURAIS PROTEXIDOS.

A aprobación da Lei 5/2019, do 2 de agosto de Patrimonio Natural e da Biodiversidade de Galicia coa finalidade principal garantir a restauración e conservación deste patrimonio, ao tempo que se potencia o seu uso sostible, supuxo unha importante actualización do escenario normativo da conservación dos espazos naturais e da biodiversidade ás novidades xurídicas estatais e da UE, tras case 20 anos de vixencia da lei anterior.

Os principais obxectivos establecidos para o ano 2025 seguen a incidir na liña de traballo establecida para garantir a protección, conservación e a posta en valor dos espazos naturais de maior valor ecolóxico, asegurar o mantemento e a coherencia da Rede Natura 2000, e promover o uso sostible das áreas protexidas, desenvolvendo e afianzando as medidas que inclúe o Plan director da rede natura 2000 de Galicia.

Neste contexto, as principais accións previstas para 2025 son:

- Rede Natura

Seguirase a traballar no desenvolvemento das medidas que contempla o Plan Director da Rede Natura 2000, aprobado no 2014, modificado pola Lei 7/2022, do 27 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, co obxectivo de establecer obxectivos e medidas de conservación adecuadas para a súa conservación, así como para abordar futuros protocolos de seguimento. No ámbito da divulgación o paquete de medidas van dende a atención aos visitantes nos parques naturais, nas aulas da natureza e con diversas colaboración con colectivos concretos para difundir os valores do patrimonio natural e a súa debida conservación. Prestarase especial atención no 2025 á adopción de medidas para a conservación e restauración dos hábitats e os valores naturais dos 8 Monumentos Naturais de Galicia [A praia das Catedrais, a Carballa da Rocha, a Costa do Dexo, A fraga de Catasós, Pena Comeira, o Souto da Retorta, o Souto de Rozabales, e o Plegamento xeolóxico de Campodola-Leixazós].

Para dar cumprimento aos obxectivos da Rede Natura, continúaase no 2025 coa liña de axudas convocada no 2024 coa finalidade de contribuír, deter e inverter a perda de biodiversidade, potenciar os servizos ecosistémicos e conservar os hábitats e as paisaxes, contribuíndo á consecución dos obxectivos recollidos no Plan Estratéxico da PAC (PEPAC de Galicia 2023-2027).

- Rede de Reservas da Biosfera de Galicia

Galicia, contribúe á Rede Española de Reservas da Biosfera con sete reservas, das que catro se atopan integramente no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia (Terras do Miño, Área de Allariz, Os Ancares Lucenses e Montes de Cervantes, Navia e Becerreá e Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo e Ribeira Sacra e Serras do Oribio

e Courel última declarada no ano 2021), outra comparte territorio co Principado de Asturias (Río Eo, Oscos e Terras de Burón), e outra é de carácter transfronteirizo con Portugal (Transfronteiriza Gerês-Xurés).

Estas sete reservas representan, aproximadamente, o 35% do territorio da comunidade autónoma, e forman parte delas, como zonas núcleo, unha gran cantidade de espazos naturais protexidos pertencentes á Rede Natura 2000 de Galicia, que inclúe ZEC (Zonas Especiais de Conservación) e ZEPA (Zonas de Especial Protección para as Aves); así como varios Monumentos Naturais e Humedais Protexidos, e outras áreas protexidas por instrumentos internacionais, como é o caso dos Humedais de Importancia Internacional, do convenio relativo aos Humedais de Importancia internacional (Convenio Ramsar).

Para dar cumprimento os obxectivos da rede de reservas da biosfera de Galicia, respecto aos espazos incluídos, continúaase no 2025 coa liña de axudas convocada no 2024 dirixidas á realización de estudos/investmentos vinculados ao mantemento, a recuperación e a rehabilitación do patrimonio cultural e natural das poboacións, das paisaxes rurais e das zonas con alto valor natural, incluídos os seus aspectos socioeconómicos, así como as iniciativas de sensibilización ecolóxica dentro da Rede de reservas da biosfera de Galicia. Estas axudas contan co cofinanciamento do Plan Estratéxico da PAC (PEPAC de Galicia 2023-2027).

- A Rede de Parques Naturais de Galicia.

A Rede de Parques Naturais de Galicia configúrase coma un sistema integrado e unitario co obxectivo de converter os parques naturais da nosa comunidade autónoma nun modelo de xestión compartida e coordinada e nunha icona da España verde, e de situar a marca "Galicia Natural e Única" como referente en España.

Os Parques Naturais están encamiñados a fomentar as oportunidades de desenvolvemento económico dos territorios e do seu contorno. É preciso dar relevancia á participación pública a través dos órganos establecidos como son as Xuntas Consultivas.

É preciso tamén dar un pulo á colaboración cos concellos en actuacións de conservación, rexeneración e mellora dos espazos con especial valor dos recursos naturais locais.

O apoio socioeconómico ás áreas de influencia dos parques naturais e da Rede Natura 2000 configúrase como elemento dinamizador do desenvolvemento socioeconómico da poboación residente nas ditas áreas.

No 2025 continúaase coa liña de axudas convocada no 2024 para os Parques Naturais que se inclúen no Plan Estratéxico da PAC (PEPAC de Galicia 2023-2027) afianzando o establecido no anterior Programa, dirixidas a financiar accións de apoio ao desenvolvemento socioeconómico das áreas de influencia, tanto dos parques naturais como da Rede Natura 2000 e seguir impulsando as axudas aos axentes do territorio de cara á mellora da paisaxe; prevención da erosión; o aumento, conservación e restauración da biodiversidade; conservación de elementos patrimoniais, culturais e naturais característicos da paisaxe agraria galega, incluíndo tamén investmentos. Igualmente cos fondos

do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia se finalizarán as inversións nos parques, tanto de conservación de hábitats como de mellora de infraestruturas.

- A xestión do Parque Nacional Marítimo Terrestre de Illas Atlánticas.

Desde o ano 2008 a xestión do Parque Nacional corresponde á Xunta de Galicia. Mellorase a oferta de uso público, a través da creación de infraestrutura, equipamentos e sinalizacións para impulsar o turismo de natureza como actividade xeradora de ingresos e emprego, compatibilizando a conservación dos valores naturais cun uso sostible do medio natural. Por outro lado, levaranse a cabo actuacións que fomenten a protección e conservación das especies e dos hábitats e que incrementen o coñecemento técnico e científico dos elementos de conservación.

Destacar que no ano 2025 continúaase coa execución do proxecto "LIFE INSULAR – Estratexia integrada para a xestión sostible dos hábitats insulares en illas Natura 2000 do océano Atlántico" (LIFE20 NAT/ES/001007) en colaboración coa Universidade de Santiago de Compostela (USC) e coas inversións incluídas no Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia relativas á mellora do Ciclo da Auga no Parque nacional e de Biodiversidade Mariña.

2. CONSERVACIÓN DA BIODIVERSIDADE

As accións para a conservación da biodiversidade encádranse no contexto normativo derivado da Lei 5/2019 do Patrimonio Natural e da Biodiversidade de Galicia, que ten por obxecto a conservación, o uso sustentable, a mellora e a restauración do patrimonio natural, da biodiversidade e da xeo-diversidade no ámbito territorial de Galicia.

Neste marco, en 2025 continuarase co desenvolvemento de accións encamiñadas á adecuada protección e conservación das especies de flora e fauna silvestres, especialmente daquelas incluídas no catálogo galego de especies ameazadas.

Así mesmo, continuarase coas accións necesarias para garantir a correcta aplicación das Directivas comunitarias "hábitats" e "aves", orientadas ao mantemento nun estado de conservación favorable dos hábitats e das especies.

- Conservación de especies ameazadas

En 2025 seguirase a traballar na aplicación das medidas de seguimento previstas na normativa básica estatal e autonómica das especies incluídas na Listaxe de especies silvestres en réxime de protección especial de Galicia e que son obxecto dun seguimento específico coa finalidade de realizar unha avaliación periódica do seu estado de conservación cada seis anos.

- Control de especies exóticas invasoras

A introdución de especies animais ou vexetais exóticas con comportamento invasor está considerada como a segunda causa de extinción de especies e o segundo problema ambiental, por orde de magnitude. Esta problemática atinxe enormes danos económicos en sectores relevantes como a agricultura, a pesca, o sector forestal.

A actualización do Plan Estratéxico Galego para a xestión das especies exóticas invasoras levada a cabo durante 2024 permitirá seguir avanzando no control destas especies durante 2025.

- Protección de árbores senlleiras

Con independencia das medidas establecidas para a protección de especies ou unidades taxonómicas como tales, a conservación da nosa biodiversidade vexetal pasa tamén pola protección de aqueles valores naturais, culturais, científicos, didácticos, estéticos ou paisaxísticos. Estes exemplares senlleiros representan un valioso legado e un valor natural na medida de que se trata de exemplares que subsistiron aos rigores dos tempos ou que contan cunhas particularidades especiais.

No 2025 continuarase coas liñas de axudas iniciadas en 2020 que dan cobertura a actuacións para á conservación, protección e mellora destas árbores e formacións incluídas no Catálogo galego de árbores senlleiras, como medida de apoio para os propietarios destes elementos do patrimonio natural de Galicia.

- Rede galega de centros de recuperación de fauna silvestre

As actuacións vinculadas coa recuperación da fauna silvestre desenvolvidas nos centros de recuperación de fauna dependentes da consellería están directamente relacionadas coas medidas incluídas no Plan Director e constitúen a información base imprescindible para a adopción das medidas pertinentes para paliar as ameazas ou perturbacións sobre estas especies, tal e como se formula no citado instrumento de planificación.

É preciso seguir na liña de traballo establecida nos catro centros de recuperación de fauna cos que conta a comunidade autónoma, pola labor que se está a realizar neles para a recuperación das especies.

No marco do programa Galicia FEDER 2021/2027, en 2025 realizaranse actuacións de mellora e dotación de equipamentos nos Centros de Recuperación da Fauna Silvestre, ictioxénicos e outros centros auxiliares de conservación de fauna dependentes da consellería.

- Protección animais de compañía

O obxectivo deste programa trata de mellorar a protección e o benestar dos animais de compañía en Galicia. A posta en marcha da Lei 4/2017 de protección e benestar dos animais de compañía en Galicia ten suposto un gran reto no desenvolvemento de actividades específicas e medidas encamiñadas á protección efectiva dos animais e contra o maltrato.

Durante 2025 continuaranse coas actividades encamiñadas á divulgación e información á sociedade sobre os contidos e principios nesta materia, mediante campañas de concienciación en medios para o fomento da adopción de animais abandonados, xornadas informativas, así como continuar coas liñas de axudas iniciadas en 2017 para o control reprodutivo e identificación de animais, atención, loita e control do abandono e o fomento da adopción dos animais de compañía abandonados dos centros de recollida autorizados na comunidade autónoma.

Así mesmo, e dentro do financiamento do Programa Galicia FEDER 2021/2027, prevese durante 2025 o inicio das tarefas para a construción e equipamento dun centro de protección animal de titularidade autonómica para a recollida e atención de animais domésticos de compañía vagabundos extraviados ou abandonados, que virá a reforzar e complementar a rede deste tipo de centros xa existente na comunidade autónoma

- Proxecto IBERALEX:

No 2025 continúaase co proxecto “Xestión sostible de praias e humedais ibéricos: conservación da Píllara das dunas como ferramenta para compatibilizar usos humanos e biodiversidade” (0123_IBERALEX_6_E) financiado polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional nun 75% no marco do programa EP-Interreg VI A España – Portugal (POCTEP) 2021-2027, que ten como obxectivo xeral mellorar o estado de conservación das poboacións da píllara das dunas (*Charadrius alexandrinus*, L) no espazo transfronteirizo, a través dunha estratexia de xestión integral de praias e humedais supralitorales e continentais que contribúa á compatibilización das actividades humanas e a conservación da súa biodiversidade asociada.

3. OS RECURSOS CINEXÉTICOS E PISCÍCOLAS

No relativo aos Recursos Piscícolas, a promoción, defensa e protección dos valores biolóxicos que ten o medio acuático continental constitúe unha das principais encomendas da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

Nesta liña, en 2025 seguirase traballando no coñecemento e na investigación do estado poboacional de diversas especies piscícolas e do seu estado sanitario, así como do seu hábitat, para mellorar as condicións do medio e procurar o incremento das súas poboacións naturais e procurárase avanzar na posta en marcha das medidas incluídas na nova lei reguladora da pesca continental.

En canto á actividade cinexética, seguirase apostando polo seu carácter social e polo seu carácter de instrumento indispensable para a xestión das poboacións silvestres, posibilitando un equilibrio que faga factible o desenvolvemento de todas as especies que conviven no mesmo medio. Continuando coas liñas de pasados anos, no 2025 se impón á necesidade de seguir traballando na aplicación das medidas e axudas necesarias para paliar as afeccións ocasionadas polos ataques das especies silvestres de fauna ao gando e aos cultivos agrícolas, e minorar a tensión social asociada.

Así mesmo, seguirase apostando e traballando na implantación de medidas preventivas fronte aos danos ocasionados pola fauna silvestre (lobo, xabaril e oso) e traballando na implementación de medidas específicas fronte as afeccións ocasionadas por outras especies, evitando por outra banda que o crecemento exponencial de certas especies poida poñer en perigo os equilibrios naturais.

Tamén no ano 2025 continuarase coas liñas de axudas destinadas a entidades sen fins de lucro colaboradoras de pesca fluvial e as axudas ás entidades sen ánimo de lucro titulares de Terreos cinexéticos ordenados (TECORES) destinadas ao fomento da riqueza e xestións dos recursos cinexéticos.

II.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

INSTITUTO DE ESTUDOS DO TERRITORIO (IET)

Os obxectivos, liñas de acción e actuacións básicas do Instituto de Estudos do Territorio para o ano 2025 son:

I. Planificación da paisaxe

- Durante o ano 2025 continuarase coa implementación dunha metodoloxía de traballo para o seguimento do estado das paisaxes de Galicia, recollida tanto no Plan Estratégico da Paisaxe de Galicia 2021-2024 como no futuro plan 2025-2028, de acordo co previsto no Decreto 96/2020, do 29 de maio, polo que se aproba o Regulamento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, para elaborar o informe cuatrienal sobre o estado da paisaxe, e permitir abordar a actualización do Catálogo das paisaxes de Galicia.
- Continuarase co desenvolvemento dos instrumentos de protección, xestión e ordenación da paisaxe establecidos na Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e particularmente, conforme ao Decreto 96/2020, do 29 de maio, polo que se aproba o Regulamento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, polo que se traballará na tramitación do Plan transfronteirizo de mellora paisaxística do Esteiro do río Miño, que se comezou a desenvolver en 2024 e que continuará ao longo de 2025.
- Elaboraranse novas guías de boas prácticas e integración paisaxística dentro da colección Paisaxe Galega e publicaranse as rematadas no ano 2024.
- Iniciaranse estudos e propostas de mellora e integración paisaxística e Plans de Acción da paisaxe e en áreas de especial significación paisaxística.
- Traballarase na promoción e difusión de itinerarios de interese paisaxístico en bicicleta e da Rede de Itinerarios de Interese Paisaxístico de Galicia.
- Continuarase coa tramitación de expedientes e informes en materia da paisaxe.
- Dentro do Plan de Formación e Divulgación, continuarase cos programas Paisaxe e Sustentabilidade e Mestres Gandeiros do Plan Proxecta, en colaboración coa Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional.
- Continuaranse realizando actividades de divulgación e sensibilización da poboación sobre a paisaxe.

2. Estudos do territorio

- Unha vez aprobada no ano 2024, Continuarase, xunto coa Dirección Xeral de Patrimonio Natural, co desenvolvemento da Estratexia galega de Infraestrutura Verde e da Conectividade e a Restauración Ecolóxicas (EGIVCRE).

- Continuarase coa execución do Plan de Seguimento das Directrices de Ordenación do Territorio de Galicia e da Sustentabilidade Territorial, de acordo co disposto no Decreto 176/2013, do 21 de novembro.
 - Continuarase a desenvolver e liderar o proxecto “Green infrastructure for forest and trees”, baixo as siglas en inglés “GIFT”, cuxo obxectivo é mellorar as políticas rexionais creando conciencia de que unha Infraestrutura verde suficiente de árbores e bosques é un requisito previo para deter a perda de biodiversidade e mitigar o cambio climático.”
 - Incorporase o liderado do Proxecto GREEN GAP – Impulso das infraestruturas verdes locais para a restauración da biodiversidade, a renaturalización e deseño dunha paisaxe resiliente ante o cambio climático das zonas urbanas e rurais de Galicia – Norte de Portugal seleccionado polo Programa Interreg VI A España – Portugal (POCTEP) 2021 – 2027, cuxo obxectivo é reforzar o papel da Administración Local como actor na implantación e mellora da Infraestrutura Verde na área transfronteiriza, contribuíndo a que a Administración Local da Eurorrexión xogue un papel máis relevante na promoción das infraestruturas verdes a nivel local.
3. Cartografía e información xeográfica
- Mellora e elaboración da cobertura de ortofotografía aérea do territorio galego (PNOA) cun incremento na resolución de ata 18cm e 15 cm do voo PNOA en colaboración co Instituto Geográfico Nacional (IGN).
 - Continuarase cos traballos correspondentes ao Plan PNOA10_Galicia para a obtención de fotografías áreas de alta resolución espacial das áreas urbanas de Galicia.
 - Finalización e peche da cobertura SIOSE (Sistema Información Ocupación Suelo España) correspondente a o ano 2017.
 - Continuarase coa actualización da cartografía básica e da Información Xeográfica de Referencia: coa actualización e produción das bases topográficas a escala 1:5.000 da provincia de Ourense, en colaboración coa Amtega, e a mellora da toponimia.
 - Desenvolverase o Plan galego de cartografía e información xeográfica a través do seu programa operativo anual e poranse en funcionamento o Rexistro de Cartografía e a Cartoteca, todos eles recollidos no Regulamento de ordenación da actividade cartográfica de Galicia.
 - Continuarase coa xestión do Sistema de Información Xeográfica Corporativo (SIXC) e dos grupos de traballo da Comisión de Coordinación de SIX e Cartografía (CCSIXC).
 - Continuarase co seguimento e control da fase de despregue de tres contratos da Axencia Galega de Innovación (GAIN) na CIVIL UAVs INICIATIVE, en concreto as relativas a “Terra 1”, “Terra 2” e “Terra 3”.
 - Colaborarase coa Dirección Xeral de Urbanismo para a elaboración da cartografía dos Plans básicos municipais, actualización do Plan Básico Autonómico, así como a actualización e mellora do Sistema de Información de Ordenación do Territorio e Urbanismo de Galicia (SIOTUGA).

- Continuarase prestando asesoramento, apoio técnico e publicación de servizos e visores de información xeográfica ao resto dos organismos en todas aquelas materias nas que o IET é competente, en especial á Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático e á Consellería do Medio Rural en función das súas competencias no territorio.
 - Obterase un conxunto de imaxes aéreas da zona de aplicación da Lei 4/2023, do 6 de xullo, de ordenación e xestión integrada do litoral de Galicia.
4. Coordinación e Fomento dos valores paisaxísticos
- Continuarase coas convocatorias de axudas para a corrección de impactos paisaxísticos, tanto as destinadas a concellos de Galicia como a particulares, que deron un resultado moi positivo na aplicación de certas medidas correctoras que desenvolveron, con éxito, a protección e coidado da paisaxe alí onde se desenvolveron.
 - Continuarase coa convocatoria do distintivo Bandeira Verde de Galicia.

II.3. DAS ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAIS

ENTIDADE PÚBLICA EMPRESARIAL AUGAS DE GALICIA

O Decreto 32/2012, do 12 de xaneiro, polo que se aproba o Estatuto da entidade pública empresarial Augas de Galicia que establece que as grandes liñas de actuación de Augas de Galicia diríxense nos seguintes sentidos:

- a) Utilización sustentable e racional da auga e contribución á preservación e mellora do medio ambiente e, en particular, dos ecosistemas acuáticos.
- b) Compatibilidade da xestión pública da auga coa ordenación do territorio, a actividade económica, a conservación e protección do ambiente e a restauración da natureza.
- c) Unidade de xestión e planificación da Demarcación Hidrográfica de Galicia-Costa.
- d) Participación das persoas usuarias, transparencia e información ao público en xeral.
- e) Eficacia na prestación dos servizos públicos de abastecemento, saneamento e depuración.
- f) Recuperación dos custos dos servizos relacionados coa auga, incluídos os custos ambientais, para acadar a suficiencia financeira do sistema no marco dun prezo asequible.
- g) Coordinación e cooperación entre as administracións públicas con competencias en materia de augas e obras hidráulicas.
- h) Garantía da calidade da subministración da auga urbana en defensa da saúde dos cidadáns e das cidadás.
- i) Solidariedade territorial nos investimentos en infraestruturas e de equidade social nas políticas tarifarias na prestación dos servizos da auga.

II.4. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

SOCIEDADE GALEGA DE MEDIO AMBIENTE DE GALICIA (SOGAMA)

A Sociedade Galega do Medio Ambiente (SOGAMA) é unha empresa pública autonómica, participada no 51% pola Xunta de Galicia e no 49% por Naturgy, cuxo cometido se centra na xestión e tratamento sostible dos residuos municipais producidos na meirande parte do territorio galego conforme á orde xerárquica establecida pola Unión Europea, isto é, fomentando a prevención, a preparación para a reutilización e a reciclaxe, que complementa coa valorización enerxética da fracción non reciclable, relegando o vertido a último lugar polo seu negativo impacto sobre a contorna e a saúde pública.

Neste escenario, as súas liñas de acción oriéntanse a:

- Impulsar o modelo de desenvolvemento definido pola economía circular, sendo a súa máxima transformar os residuos en recursos, ben a través da reciclaxe ou ben, cando esta non sexa viable, a través da recuperación da enerxía contida no lixo non reciclable, operación que leva a cabo coas máximas garantías para a protección do medio ambiente e a saúde pública.
- Contribuír á formación, concienciación e sensibilización ambiental da poboación galega, dando traslado, a través de diferentes programas pedagóxicos, das boas prácticas na correcta xestión do lixo (consumo responsable, redución, reutilización e reciclaxe).
- Promover a compostaxe da materia orgánica contida nos residuos municipais, tanto no ámbito doméstico coma no industrial.

No primeiro caso, cabe sinalar que a empresa lidera un programa de autocompostaxe ao que están adscritas 452 entidades (224 concellos, 196 centros educativos e 32 colectivos sociais), tendo repartido, de forma gratuíta, preto de 21.000 composteiros. Así mesmo, construíu unha planta de compostaxe industrial no vertedoiro de residuos non perigosos de Areosa (Cerceda, A Coruña), con capacidade para 15.000 toneladas anuais, que xa está operando.

- Participar en proxectos de innovación tecnolóxica ambiental que contribúan a transitar desde unha economía lineal, definida polas malas prácticas de usar e tirar, a unha circular na que os produtos permanezan na economía o maior tempo posible, minimizando a xeración de residuos.
- Promover a aplicación da intelixencia artificial e a dixitalización na súa operativa industrial co fin de facela máis moderna e competitiva, contribuíndo á descarbonización dos seus procesos e a un uso eficiente dos recursos, en liña co Pacto Verde Europeo, cuxa prioridade é conseguir que Europa sexa climaticamente neutra no ano 2050.
- Fomentar o transporte sostible para os residuos municipais, dando preferencia ao ferrocarril por ser un medio máis eficiente, fiable, respectuoso co medio ambiente e con menor incidencia a nivel de molestias cidadás.

-
- Colaborar co eido universitario a través da docencia en másters e cursos de postgrao vencellados ao medio ambiente en xeral e á xestión e tratamento dos residuos municipais en particular.

III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

III.1. PROGRAMAS DE GASTO

III.1.1. PROGRAMA 541A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE MEDIO AMBIENTE

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

A finalidade do programa é o funcionamento e a coordinación dos servizos centrais e periféricos (departamentos territoriais), tanto no que atinxe aos medios humanos como aos materiais e de organización, actuando de soporte básico para a execución do resto dos programas da consellería, co obxectivo de acadar maiores cotas de efectividade e racionalidade administrativa e de prestar un servizo público de calidade aos cidadáns que se relacionan coa administración competente en materia medioambiental.

Obxectivo estratéxico/instrumental:

- OE.2.03.03 Deseño dunha estratexia medioambiental dotada de ferramentas para o cambio climático e consolidación dunha estrutura de redes de observación. Aumentar a capacidade en investigación e innovación en materia de cambio climático. Sensibilización da sociedade sobre as consecuencias das súas actuacións no medio. Impulsar a gobernanza climática.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

As actividades que desenvolve céntranse na dirección, coordinación e control nas áreas de actividade competencia da consellería e, máis en concreto:

- Na preparación, licitación e adxudicación dos expedientes de contratación pública competencia da consellería.
- Na xestión e administración dos recursos económicos da Secretaría Xeral Técnica.
- Na xestión de gastos de persoal e de funcionamento dos servizos centrais e periféricos.
- Na xestión e control dos convenios e protocolos nos que sexa parte a consellería.
- No estudo e tramitación dos anteproxectos e proxectos de disposicións de carácter xeral que elaboren os distintos centros directivos, así como a coordinación das funcións xurídico-administrativas que desenvolvan as distintas unidades da consellería.
- Tarefas de impulso e coordinación da tramitación de expedientes nas materias referidas na disposición adicional novena do Decreto 49/2024, do 24 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia.
- Na coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da consellería.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións financiadas con este programa de gasto están orientadas a atender as necesidades de funcionamento dos servizos administrativos da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, o que redunda en beneficio dos cidadáns demandantes dos servizos prestados por este departamento.

DEFINICIÓ DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Decreto 42/2024 do 14 de abril, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia.
- Decreto 49/2024, do 22 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia.
- Decreto 137/2024, do 20 de maio (DOG nº101 do 27 de maio) establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático.
- Orde do 25 de outubro de 2019 sobre delegación de competencias nos órganos superiores, directivos e periféricos da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As actividades nas que se concreta este programas son:

- Xestión do persoal da consellería.
- Xestión do gasto asociado ao funcionamento operativo dos servizos administrativos.
- Coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da consellería co fin de acadar un funcionamento máis eficiente dos servizos, evitando duplicidades.
- Coordinación e tramitación da produción normativa da consellería e dos entes do sector público adscritos a este departamento.
- Impulso e coordinación da tramitación de expedientes nas materias referidas na disposición adicional novena do Decreto 49/2024, do 24 de abril, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia.
- Avanzar na centralización da contratación administrativa da consellería.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

III.1.2. PROGRAMA 541B - CONSERVACIÓN DA BIODIVERSIDADE E POSTA EN VALOR DO MEDIO NATURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Obxectivo estratéxico:

- OE 2.4.5 Promover o estado de conservación de hábitats e especies de interese comunitario e/ou ameazadas e os servizos ecosistémicos, desenvolver a Infraestrutura Verde de Galicia e xestionar e implantar os instrumentos de planificación dos espazos naturais protexidos e da súa biodiversidade.

Indicadores de resultado:

- R2405a- Número de instrumentos de planificación específicos aprobados dos espazos incluídos na Rede Galega de Espazos Protexidos.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Contribuír á conservación do patrimonio natural e da biodiversidade dunha forma compatible co desenvolvemento das actividades humanas é unha obriga que o goberno debe garantir. Ningunha actividade humana pode prescindir da compoñente ambiental, porque constitúe o medio sobre a que se sustenta.

A xestión e conservación da Rede Galega de Espazos Protexidos constitúe, en esencia, o eixo básico sobre o que pivota a acción da Administración pública, consciente da necesidade de dotala de réximes xurídicos axeitados, acompañados de medidas activas de conservación, restauración e posta en valor.

Continuarase co avance nas medidas establecidas no Plan Director da Rede Natura 2000 de Galicia (Plan Director) e na xestión coordinada dos espazos que integran a Rede de Parques Naturais, de xeito que se complementarán os obxectivos formulados nas propias normativas autonómica e estatal cos obxectivos e directrices da Rede Natura 2000, mediante a aplicación das medidas incluídas nos plans reitores de uso e xestión (PRUX) aprobados, que desenvolverán as directrices emanadas dos planes de ordenación dos recursos naturais (PORN) de cada parque natural.

A conservación da vida silvestre como expresión da preservación dos elementos da biodiversidade constitúe así mesmo un obxectivo básico. Resulta primordial a implementación de instrumentos e ferramentas ao servizo da conservación das especies materializando a necesidade de planificar e establecer as medidas axeitadas para garantir a súa conservación, tendo en conta a prioridade das máis ameazadas. Neste sentido, no 2025 seguirase a traballar na elaboración da Estratexia galega das especies de flora e fauna ameazadas concibida co obxectivo primordial que aquelas especies incluídas no catálogo galego de especies ameazadas sometidas a un maior grao de ameaza, poidan contar cunha proposta de instrumento de planificación que incorpore, en cada caso, a mellor información técnica actualizada dispoñible.

Así mesmo, seguiranse impulsando a elaboración de novos instrumentos de planificación para a conservación e recuperación de especies ameazadas, como ferramentas que inciden directamente na conservación das especies, con especial incidencia na elaboración de plans integrais que contemplan a preservación de especies, tanto de fauna como de flora, con requisitos de conservación análogos, integrándose así mesmo outros tipos de medidas como son o seguimento continuo dos elementos que forman parte do patrimonio natural, as estratexias de eliminación de factores de ameaza comúns a distintos taxóns ou a elaboración de instrumentos de planificación e xestión de espazos naturais protexidos.

Protexer activamente aos animais de compañía e afondar nas políticas e accións centradas na eliminación do maltrato animal e o abandono de mascotas, é un dos obxectivos principais da nova lei de protección e benestar animal aprobada no ano 2017. A aplicación desta norma leva aparellada a necesidade de implementar medidas e accións que perseguen garantir a protección,

posesión e tenza responsable dos animais de compañía, buscando acadar o máximo nivel da súa protección e benestar.

Continuarase así mesmo prestando desde a administración autonómica o apoio iniciado en 2017 ás administracións locais para o desenvolvemento das súas competencias, mediante axudas para o control reprodutivo e identificación de animais, como medidas efectivas para a loita e control do abandono, ampliando estas axudas co fin de apoiar e poñer en valor así mesmo o papel desempeñado polas Asociacións de Protección e Defensa dos animais de compañía.

Por outra banda, a nova Lei do Patrimonio Natural e da Biodiversidade de Galicia ten por obxecto acadar unha protección máis eficaz do noso patrimonio natural e continuará en 2025 coa súa plena implantación.

Como eixo transversal aplicable, incidirase no desenvolvemento de programas de divulgación, información e educación ambiental que permitan sensibilizar e concienciar á cidadanía sobre a importancia de alcanzar un uso sostible do medio natural, acercando os temas ambientais á poboación e participando a participación da cidadanía nesta materia.

Compatibilizar as actividades de recreo que demanda a cidadanía coa preservación do medio natural é outro dos obxectivos deste programa. Trátase de proporcionar espazos de lecer a través da natureza, que sirvan de ferramenta para achegar á poboación a súa importancia, logrando deste xeito unha maior sensibilización e unha participación máis directa na súa conservación.

O programa 541B contempla tamén as necesidades relativas á aplicación de políticas preventivas, funcións de policía e vixilancia e control e prevención de impactos no medio natural, para o que é preciso dispor dunha adecuada dotación tanto de medios humanos como materiais co obxecto de adoptar as medidas correctoras e/ou compensatorias, de ser o caso.

Por último, este programa tamén apoia e promove o aproveitamento ordenado das especies cinxéticas e dos recursos piscícolas, integrando os requisitos de conservación e aproveitamento sostible destes recursos nas demais políticas sectoriais e garantindo unha xestión sostible dos ecosistemas.

Cabe destacar que para o ano 2025 continúaase coa execución dos proxectos financiados polo Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (MRR), establecido polo Regulamento (UE) nº 2021/241 do Parlamento Europeo e do Consello, do 12 de febreiro de 2021, é o elemento central de NextGenerationEU, destinado a financiar os plans de recuperación e resiliencia dos Estados membros da Unión Europea.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Ademais da poboación en xeral:

- Á poboación residente no medio rural, con especial incidencia nos residentes na área de influencia dos espazos protexidos.
- Ás Corporacións Locais.
- Aos visitantes dos espazos naturais.
- Ás asociacións de protección e defensa dos animais.
- Ás sociedades e entidades colaboradoras e representativas da actividade cinexética e piscícola.
- Aos colectivos de gandeiros, agricultores e silvicultores.
- Ás asociacións ecoloxistas entre cuxos fins figure a conservación do patrimonio natural e a biodiversidade
- Á comunidade científica e ás universidades.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A conservación do Patrimonio Natural e a Biodiversidade en Galicia ten como escenario común fundamental a súa grande heteroxeneidade, expresada por unha banda na variabilidade das características bioxeográficas e socioecolóxicas, pero tamén, na conxunción de características e factores derivados; por unha banda, dos aspectos ecolóxicos e xeográficos e por outra, nas iteracións humanas que afectan á práctica totalidade do territorio, e que teñen na configuración territorial de Galicia o seu aval máis significativo.

Galicia amosa sen dúbida, un perfil crecente urbano e unha translación da poboación dende o interior á costa, cun territorio rural do 90 % no que se asenta unha importante porcentaxe da poboación total. Esta afirmación ten o seu aval máis significativo nas 26.892 entidades singulares de poboación con menos de 100 habitantes e os 198 municipios con menos de 5.000 habitantes dun total dos 313 dos concellos galegos.

O territorio galego amósase ademais como un escenario complexo, no que a demanda de bens e servizos ten unha correlación directa coa dispersión da poboación e coas necesidades estruturais. As características da propiedade, o alto peso do sector primario, a alta produtividade dos ecosistemas, as fortes demandas de solo para os usos agrarios, forestais ou urbanísticos, a gran dispersión da poboación ou a ocupación intensa dunhas áreas, que incrementan a demografía en termos relativos, fronte ao abandono propiciado polo éxodo rural noutras, configuran este territorio de fortes contrastes dun xeito significativo. Este contexto intensamente antropizado, cunha compoñente rural moi acusada, presenta unha forte dependencia entre as actividades coas que a biodiversidade coexiste e o equilibrio das poboacións silvestres depende, en grande

medida, da existencia e da harmonización coas actividades que se desenvolven e manexan no territorio.

As políticas de conservación da natureza abórdanse desde a Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, e isto propicia un enfoque integrado das políticas do territorio. Por outra banda, o programa debe afrontar as accións para o fomento da información ao público e os mecanismos de colaboración, cooperación e participación activa da sociedade na consecución destes obxectivos de conservación.

No ámbito das competencias da Dirección Xeral de Patrimonio Natural determínanse as seguintes problemáticas a abordar:

- Posible deterioro e perda da biodiversidade e do patrimonio natural.
- Representatividade das áreas protexidas en termos relativos no contexto español e comunitario.
- Necesidade de impulso da planificación específica a través de instrumentos que fixen as normas de uso, xestión e desenvolvemento transversal dos espazos protexidos.
- Necesidade de impulso do conxunto de ferramentas necesarias para a xestión das poboacións de fauna e flora silvestres, como os plans de recuperación e conservación de especies ameazadas. Resulta preciso seguir centrando esforzos en dar a coñecer os contidos destes plans tanto aos sectores da poboación mais directamente afectados polas medidas de conservación, como a aqueloutros sectores que reclaman mais medidas de conservación das especies, co fin de axuntar esforzos e compatibilizar ambas sensibilidades.
- Mellora e adecuación de infraestruturas, equipamentos e servizos de uso público que garantan o uso apropiado e sostible do medio natural, en especial, nos espazos naturais protexidos. Estas infraestruturas e equipamentos constitúen unha ferramenta básica na ordenación do uso público e deben ser suficientes e de calidade adecuada. Cómpre polo tanto continuar investindo neste fin, para incluír novos equipamentos e mellorar a súa calidade.
- A oferta limitada dos servizos a visitantes nos espazos naturais protexidos constitúe unha debilidade.
- As áreas protexidas en xeral e os parques, en particular, constitúen escenarios obxectivos de gran valor intrínseco para o desenvolvemento económico e social. É necesario continuar con liñas de axudas necesarias para a promoción socioeconómica dos espazos naturais, o desenvolvemento sostible, a mellora da calidade de vida, o apoio ás oportunidades empresariais e o fomento e mellora do emprego nestas zonas.
- Necesidade de avanzar na transmisión de coñecemento e difusión dos valores do patrimonio natural e a biodiversidade, como ferramenta principal ao servizo da conservación e da poboación.

- Necesidade de incrementar as medidas necesarias para garantir un aproveitamento ordenado dos recursos piscícolas, de cara a preservar para as xeracións futuras unha pesca fluvial máis sustentable, sostible no tempo e compatible cunha protección do medio ambiente a longo prazo. Débese mellorar a accesibilidade das canles fluviais para a ictiofauna, fomentando a conectividade dos hábitats e as especies.
- En canto á ordenación da actividade cinexética, é preciso seguir traballando na aplicación das medidas necesarias para paliar as afeccións ocasionadas polos ataques das especies silvestres de fauna ao gando e aos cultivos agrícolas, e á tensión social asociada. Para isto, cómpre continuar coas medidas implementadas, que inclúen axudas de carácter compensatorio para os afectados, debendo incidirse na necesidade dun maior acceso ás axudas para a adquisición de medidas preventivas fronte aos danos ocasionados pola fauna silvestre, así como incrementarse a divulgación e maior coñecemento entre os sectores afectados sobre estas medidas, co fin de fomentar e apoiar a corresponsabilidade na xestión deste problema.
- Necesidade de mellorar a participación dos colectivos implicados na toma de decisións ambientais.
- Necesidade crecente de medios para afrontar de forma áxil a emisión de informes sobre plans, programas e proxectos que podan afectar á integridade dos espazos naturais, hábitats e especies ameazadas.
- Impulsar a conservación e mellora do patrimonio natural nos espazos naturais mediante actuacións que permitan a conectividade de zonas urbanas e periurbanas para evitar a perda ou deterioro de especies e hábitats e lograr a máxima dotación de superficie verde.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Actualmente a Unión Europea está a traballar nun novo marco global, posterior a 2020, para reverter a perda de biodiversidade neta, de acordo cos compromisos acadados na 15ª Conferencia das Partes do Convenio sobre a Diversidade Biolóxica.

A Estratexia de Biodiversidade da UE ata 2030 subliña a necesidade de garantir a coherencia dos obxectivos da UE, entre outros, coa seguridade alimentaria, o cambio climático e o uso sostible dos recursos naturais, instando aos Estados Membros a que apliquen as medidas necesarias de xeito rápido e ambicioso. Se ben recoñece que a UE conta con marcos legais, estratexias e plans de acción para protexer a natureza e restaurar hábitats e especies, indica que para acadar a recuperación en 2030 da biodiversidade débense intensificar as labores de protección e restauración, e sinala que abordar a perda de biodiversidade e a restauración dos ecosistemas requirirá de importantes inversións, públicas e privadas tanto a nivel nacional como europeo para satisfacer as necesidades da Estratexia, incluídas as prioridades de inversión para Natura 2000 e a infraestrutura verde.

Este contexto reflectirase nos marcos comunitarios de acción e nos regulamentos que desenvolven os fondos comunitarios.

Todas as actuacións previstas acomódanse aos principios do VI Programa de Acción Comunitaria en materia de medio ambiente, programa que resulta de especial interese como ferramenta de primeira importancia para acometer iniciativas de desenvolvemento sostible.

Por último, detállanse as disposicións legais que enmarcan as actuacións do programa:

- Comunitaria:
 - Directiva 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres.
 - Directiva 2009/147/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de novembro de 2009, relativa á conservación das aves silvestres.
 - Regulamento (UE) 511/2014 do Parlamento e o Consello, do 16 de abril, relativo ás medidas de cumprimento dos usuarios do Protocolo de Nagoya sobre o acceso aos recursos xenéticos e a participación xusta e equitativa nos beneficios que deriven da súa utilización na Unión.
 - Regulamento (UE) nº 1143/2014 do Parlamento Europeo e do Consello, de 22 de outubro de 2014, sobre a prevención e a xestión da introdución e propagación de especies exóticas invasoras.
- Estatal:
 - Real Decreto 630/2013, do 2 de agosto, polo que se regula o Catálogo español de especies exóticas invasoras.
 - Real Decreto 139/2011, do 4 de febreiro, para o desenvolvemento do Listado de Especies Silvestres en réxime de protección especial e do Catálogo Español de Especies Ameazadas.
 - Real Decreto 1082/2008, do 30 de xuño, sobre ampliación das funcións e servizos da Administración do Estado traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia, en materia de conservación da natureza (Parque Nacional Marítimo-Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia).
 - Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade, modificada pola Lei 33/2015, do 21 de setembro.
 - Real decreto 287/2002, do 22 de marzo, polo que se desenvolve a Lei 50/1999, do 23 de decembro, sobre o réxime xurídico da tenza de animais potencialmente perigosos.
 - Lei 50/1999, do 23 de decembro, sobre o réxime xurídico da tenza de animais potencialmente perigosos.
 - Real Decreto 124/2017, do 24 de febreiro, relativo ao acceso aos recursos xenéticos procedentes de taxóns silvestres e ao control da utilización.

- Autonómica:
 - Decreto 95/2017, do 21 de setembro, polo que se crea a Rede de Reservas da Biosfera de Galicia
 - Decreto 69/2016, do 19 de maio, polo que se crea a Rede de Parques Naturais de Galicia
 - Decreto 101/2019, do 11 de xullo, polo que se modifica o Decreto 77/2002, do 28 de febreiro, polo que se aproba o Plan de ordenación dos recursos naturais da Serra da Enciña da Lastra e polo que se aproba o Plan reitor de uso e xestión do Parque Natural Serra da Enciña da Lastra.
 - Decreto 102/2019, do 11 de xullo, polo que se modifica o Decreto 166/1999, do 27 de maio, polo que se aproba o Plan de ordenación dos recursos naturais do Parque Natural do Invernadeiro, e polo que se aproba o Plan reitor de uso e xestión do Parque Natural do Invernadeiro.
 - Decreto 24/2020, do 9 de xaneiro, polo que se modifica o Decreto 274/2001, do 27 de setembro, polo que se aproba o Plan de ordenación dos recursos naturais do Parque Natural do Monte Aloia e polo que se aproba o II Plan reitor de uso e xestión do Parque Natural do Monte Aloia.
 - Decreto 90/2021, do 26 de maio, polo que se modifica o Decreto 148/1992, do 5 de xuño, polo que se aproba o Plan de ordenación dos recursos naturais do Parque Natural do Complexo Dunar de Corrubedo e Lagoas de Carregal e Vixán e polo que se aproba o Plan reitor de uso e xestión do Parque Natural do Complexo Dunar de Corrubedo e Lagoas de Carregal e Vixán.
 - Decreto 24/2022, do 3 de febreiro, polo que se modifica o Decreto 64/2009, do 19 de febreiro, polo que se aproba o Plan de ordenación dos recursos naturais do parque natural Baixa Limia-Serra do Xurés e polo que se aproba o Plan reitor de uso e xestión do parque natural Baixa Limia-Serra do Xurés.
 - Decreto 21/2023, do 2 de marzo, polo que se modifica o Decreto 211/1996, do 2 de maio, polo que se aproba o Plan de ordenación dos recursos naturais do espazo natural das Fragas do Eume, e polo que se aproba o Plan reitor de uso e xestión do Parque Natural das Fragas do Eume.
 - Decreto 80/2015, do 11 de xuño, polo que se aproba o Plan de Conservación do Monumento Natural da Praia das Catedrais.
 - Decreto 30/2015, do 5 de febreiro, polo que se aproba o Plan de conservación do humidal protexido Lagoa e areal de Valdoviño.
 - Decreto 10/2015, do 22 de xaneiro, polo que se modifica o Decreto 67/2007, do 22 de marzo, polo que se regula o Catálogo Galego de Árbores Senlleiras.
 - Decreto 37/2014, do 27 de marzo, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia.

- Decreto 9/2014, do 23 de xaneiro, polo que se aproba o Plan de conservación da píllara das dunas (*Charadrius alexandrinus* L.) en Galicia.
- Decreto 75/2013, do 10 de maio, polo que se aproba o Plan de recuperación da subespecie lusitánica do escribano palustre (*Emberiza schoeniclus* L. subsp. *lusitanica* Steinbacher) en Galicia.
- Decreto 70/2013, do 25 de abril, polo que se aproba o Plan de recuperación do galápagos europeo (*Emys orbicularis* L.) en Galicia.
- Decreto 149/1992, do 5 de xuño, polo que se aproba o Plan de Recuperación do Oso Pardo.
- Lei 13/2013, do 23 de decembro, de caza de Galicia.
- Decreto 284/2001, do 11 de outubro, polo que se aproba o Regulamento de caza de Galicia.
- Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.
- Decreto 88/2007, do 19 de abril, polo que se regula o Catálogo galego de especies ameazadas.
- Decreto 67/2007, do 22 de marzo, que se regula o Catálogo Galego de Arbores Senlleiras.
- Lei 4/2017, do 3 de outubro, de protección e benestar dos animais de compañía en Galicia.
- Decreto 90/2002, do 28 de febreiro, polo que se regula a tenza de animais potencialmente perigosos na Comunidade Autónoma de Galicia e se crean os rexistros galegos de animais de compañía e potencialmente perigosos e de adestradores caninos.
- Decreto 153/1998, do 2 de abril, polo que se aproba o regulamento que desenvolve a Lei 1/1993, do 13 de abril, de protección dos animais domésticos e salvaxes en cativeiro.
- Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia.
- Decreto 130/1997, do 14 maio, polo que se aproba o regulamento de ordenación da pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continental.
- Decreto 15/2018, do 25 de xaneiro, polo que se crea e se regula o Observatorio Autonómico dos Ríos de Galicia.
- Orde do 20 de marzo de 2017 pola que se aproba o Plan de acción para a loita contra o uso ilegal do veneno no medio natural de Galicia.
- Decreto 177/2018, do 27 de decembro, polo que se aproba o Plan reitor de uso e xestión do Parque Nacional Marítimo-Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia.
- Lei 5/2019, do 2 de agosto, de Patrimonio Natural e Biodiversidade de Galicia.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Beneficios a acadar:

- Mantemento nun estado de conservación favorable de hábitats e especies mellorando o seu estado de conservación, de ser o caso.
- Lograr unha representación axeitada dos hábitats e das especies propios de Galicia que garanta a súa conservación activa dentro das políticas de espazos naturais protexidos consolidando unha rede de espazos protexidos nun estado adecuado de conservación, cun modelo de xestión compartida e coordinada.
- Ultimar a aprobación e aplicación dos instrumentos de planeamento dos espazos naturais protexidos.
- Posta en valor e desenvolvemento sostible social e económico dos territorios con marcado carácter ambiental.
- Establecer infraestruturas verdes que proporcionen servizos ecosistémicos para a sociedade así como a conectividade entre paisaxes, ecosistemas, hábitats naturais ou seminaturais e que aseguren diversidade biolóxica e os procesos ecolóxicos evolutivos.
- Mellorar a situación de apoio ao desenvolvemento aos habitantes, empresas, ONG, entidades e institucións locais da área de influencia dos Parques Naturais, do Parque Nacional e dos espazos naturais protexidos, axudando a manter o tecido poboacional das áreas incluídas nos espazos, potenciando o valor dos espazos protexidos como axente de desenvolvemento económico e dinamizador das economías locais do seu contorno.
- Dotar os espazos naturais das infraestruturas, equipamentos e servizos ambientais con suficiente oferta e calidade para o goce dos usuarios ordenando o uso socio recreativo do medio natural compatibilizándoo coa súa conservación e garantindo un uso racional do medio natural acorde coas demandas dos usuarios e coa fragilidade dos ecosistemas.
- Mellorar a información e difusión da importancia do Patrimonio Natural e da Biodiversidade e garantir o goce, resaltando a importancia dos valores naturais e concienciando á cidadanía sobre a importancia de conservar a Natureza.
- Mellorar o nivel socioeconómico das poboacións que están integradas nos espazos protexidos, fomentando actividades produtivas respectuosas co medio, e a distribución equitativa dos beneficios ambientais.
- Fomentar a participación das persoas e dos colectivos implicados na conservación do medio e na toma de decisións ambientais.
- Obter os máximos servizos ambientais e sociais das infraestruturas verdes e da biodiversidade para avanzar no valor que a sociedade lles outorga, que permitan o uso e desfrute público por parte da poboación.
- Mellorar o nivel de protección e benestar dos animais de compañía.
- Procurar o equilibrio das poboacións de fauna silvestre e a súa compatibilidade cos intereses de agricultores e gandeiros.

- Acadar un aproveitamento sostible dos recursos piscícolas e a súa preservación para as xeracións futuras.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	X
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As estratexias de conservación da biodiversidade constitúen unha oportunidade para promover a igualdade e a equidade entre homes e mulleres. As políticas seguidas desde a Dirección Xeral de Patrimonio Natural provocan a introdución de novas actividades ou cambios nas prácticas existentes, podendo tales cambios estar relacionados co uso da terra, agricultura, silvicultura, gandería, zonas pesqueiras e xestión dos recursos hídricos, entre outras actividades, nas que mulleres e homes levan a cabo participacións distintas, tendo acceso desigual a estes recursos e beneficiándose do seu uso de xeito diferente.

No marco das estratexias nacionais e internacionais de conservación e preservación da biodiversidade, calquera iniciativa nesta materia debe garantir que o desenvolvemento e implementación das propostas, contribúan á igualdade, por medio da creación de posibilidades de acceso e beneficios equitativos tanto para as mulleres como para os homes. Isto queda garantido en todas as estratexias e plans nesta materia promovidos desde a consellería.

A conservación e preservación do patrimonio natural e a biodiversidade de cara ás xeracións futuras é, na mesma medida, un asunto social e un problema ambiental e o éxito da conservación sustentable depende principalmente do uso que os diferentes grupos de persoas

Ile dean aos recursos biolóxicos. Considérase que as mulleres teñen un papel clave na xestión da biodiversidade xa que teñen un papel crucial en campos como o da xestión da agricultura e son as responsables do control, desenvolvemento e transmisión do coñecemento tradicional, moi ligado á conservación da biodiversidade. Dado que as mulleres representan polo menos a metade dos(as) usuarios(as) dous recursos biolóxicos, considérase primordial a súa implicación na conservación e a sustentabilidade destes recursos.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

Para contribuír co Obxectivo “Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade”, identifícase a seguinte medida:

- Uso estratéxico da contratación pública, a través da aplicación de cláusulas sociais, como instrumento das políticas públicas de fomento de medidas de conciliación e corresponsabilidade nas empresas”.
- Indicador estimado (número de contratos que incorporen as citadas cláusulas): 10.

- Importe que se estima destinar a estes contratos: 500.000,00 €.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Patrimonio Natural

III.1.3. PROGRAMA 541D - CONTROL AMBIENTAL E XESTIÓN DE RESIDUOS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Obxectivo estratéxico:

- OE 2.4.4: Xestión sostible dos residuos e a restauración de espazos degradados. Desenvolvemento efectivo dunha xestión dos residuos baseada na economía circular. Situar á Galicia entre as rexións europeas con maior taxa de residuos tratados e reciclados.

Indicadores de resultado:

- Porcentaxe de residuos reciclados respecto ao total de residuos tratados.
- Produción total de residuos domésticos.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A este programa asígnanselle os recursos destinados a conseguir unha adecuada protección do medio ambiente, priorizando as actuacións de revisión e planificación da xestión dos residuos da comunidade autónoma.

Os obxectivos nos que se centra o programa son, por unha parte, a xestión dos residuos, o fomento da súa reutilización, a reciclaxe e a súa recuperación como instrumento para previr o impacto ambiental e, por outra, trátase de previr, reducir e controlar calquera tipo de contaminación, mellorando a avaliación ambiental e apoiando ás empresas na toma de decisións en relación coa minimización do impacto da súa actividade no medio ambiente.

Un dos puntos fundamentais no que se centra este programa é a xestión de residuos.

Os obxectivos básicos da actual política de residuos da Unión Europea (UE) son previr os residuos e fomentar a reutilización, a reciclaxe e a recuperación para reducir o impacto ambiental. O obxectivo a longo prazo é que a UE se converta nunha sociedade que se manifeste en prol da prevención na xeración de residuos, promoción da reutilización, reciclado e redución do vertido, de xeito que se derive nunha xestión sustentable das materias orientada a protexer, preservar e mellorar a calidade do ambiente, así como a protexer a saúde humana, garantir a uti-

lización prudente, eficiente e racional dos recursos naturais, promover os principios da economía circular, mellorar o uso da enerxía renovable, aumentar a eficiencia enerxética, reducir a dependencia da Unión dos recursos importados, crear novas oportunidades económicas e contribuír á competitividade a longo prazo.

Co obxectivo fundamental de facilitar e promover a transición cara a unha verdadeira economía circular, o Consello da Xunta de Galicia aprobou, o 12 de decembro de 2019, a Estratexia Galega de Economía Circular 2020-2030. Así mesmo, aprobou a Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050. Ambas regulacións desenvolven o marco procedimental establecido pola Comisión, adaptándoo ás súas peculiaridades económicas, sociais, naturais, produtivas e enerxéticas, o que non só comportará beneficios ambientais asociados á correcta xestión dos residuos e á protección do solo, das augas, do aire e do clima, senón que proporcionará igualmente beneficios económicos e sociais asociados.

Tamén ten en conta as particularidades do territorio galego (dispersión, multiplicidade de entidades poboacionais, estruturas organizativas, etc.) á hora de deseñar os modos de xestión e a súa loxística, tanto no que se refire aos modelos de recollida propostos, como ás posibilidades tecnolóxicas das infraestruturas de tratamento para cada fracción.

Os obxectivos a alcanzar son:

- Estabilizar e reducir a produción de residuos en Galicia, en canto ao peso pero tamén en volume, diversidade e perigosidade, desaxustando a produción de residuos do crecemento económico.
- Fomentar a recollida selectiva en orixe, como estratexia para obter materiais de calidade que teñan saída no mercado da reciclaxe.
- Potenciar a xestión e recollida en orixe da fracción orgánica dos residuos municipais.
- Potenciar as recollidas comerciais en orixe.
- Potenciar o mercado da reciclaxe.
- Garantir a complementariedade de modelos.
- Desenvolver as infraestruturas precisas para tratar os residuos xerados, conseguir os obxectivos marcados e potenciar deste xeito a organización territorial, baixo criterios de suficiencia, proximidade, viabilidade ambiental e económica.
- Minimizar o vertido final en depósitos controlados, especialmente da fracción biodegradable e materiais recuperables.
- Implicar ás persoas nas actuacións de xestión de residuos, maximizar a implantación e os coñecementos da poboación e dos xestores.
- Garantir a calidade e transparencia da información.
- Acomodar o sistema de xestión de residuos ao sistema de xestión urbana, como un elemento máis, interrelacionado con outros como a xestión do espazo público, a mobilidade e o ruído.

- Prever a contaminación do solo e rexenerar os solos degradados.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Persoas e empresas residentes na Comunidade Autónoma de Galicia.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Entre as conclusións da diagnose realizada da xestión de residuos domésticos en Galicia nos últimos anos destacan as seguintes:

1. A baixa xeración per cápita de residuos en Galicia en comparación con outras comunidades autónomas e outros países da Unión Europea. A reciclaxe (incluída a compostaxe da fracción orgánica) dos residuos domésticos e industriais sitúase por debaixo da media Europea e lonxe dos obxectivos para 2025 e 2030 (55% e 60% respectivamente, tal e como se recolle na Lei 6/2021, do 17 de febreiro, de residuos e solos contaminados de Galicia).
2. Dificultade para a determinación das características de perigosidade dos residuos e dificultades á hora de identificar os tratamentos máis adecuados aplicables a cada tipo de residuos.
3. Insuficiente información referente á xeración e recollida de residuos.
4. As posibilidades de optimización que ofrecen as plantas existentes grazas á implantación de melloras nos procesos de clasificación, recuperación e tratamento que permitan optimizar o rendemento das mesmas.
5. Arraigo de malos hábitos de compra e de consumo tal como a xeneralización da pauta de “usar e tirar” e poucos incentivos para a reparación dos produtos co fin de prolongar a súa vida útil, así como a inadecuada xestión e manipulación dos alimentos por parte dos consumidores, que leva a grandes desperdicios.
6. Xeneralización do fenómeno da obsolescencia programada.
7. A elevada dispersión territorial non fai aconsellable un modelo único de xestión, debendo incorporarse novas loxísticas para o medio rural onde algunhas recollidas selectivas teñen unha baixa eficiencia.
8. Baixo nivel de desenvolvemento das recollidas a grandes xeradores.
9. Necesidade de ampliar a xestión in situ, especialmente en lugares con elevada dispersión territorial e plantas de tratamento afastadas, favorecendo o tratamento da fracción orgánica en plantas locais ou comarcais de compostaxe.
10. Necesidade de acometer medidas para impulsar a recollida separada de biorresiduos e a súa reciclaxe (os biorresiduos son aqueles que proceden exclusivamente da recollida selectiva). Dada a importancia da fracción orgánica sobre a xeración total de residuos, e o obxectivo establecido, considérase prioritario actuar sobre a súa xestión.

- II. Necesidade de fomentar a xestión dos residuos de aparellos eléctricos e electrónicos tendente a evitar dunha maneira segura e adecuada que estos residuos rematen en vertedoiros incontrolados.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Este programa desenvólvese dentro do marco legal establecido por:

- Normativa comunitaria:
 - Directiva (UE) 2018/852 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, pola que se modifica a Directiva 94/62/CE relativa aos envases e residuos de envases.
 - Directiva (UE) 2018/851 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, pola que se modifica a Directiva 2008/98/CE sobre os residuos.
 - Directiva (UE) 2018/850 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, pola que se modifica a Directiva 1999/31/CE relativa á vertedura de residuos.
 - Directiva (UE) 2018/849 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, pola que se modifican a Directiva 2000/53/CE relativa aos vehículos ao final da súa vida útil, a Directiva 2006/66/CE relativa ás pilas e acumuladores e aos residuos de pilas e acumuladores e a Directiva 2012/19/UE sobre residuos de aparellos eléctricos e electrónicos.
 - Directiva 2010/75/UE do Parlamento Europeo e do Consello de 24 de novembro de 2010 sobre as emisións industriais (prevención e control integrados da contaminación).
 - Directiva 2008/98/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 19 de novembro de 2008, sobre os residuos e pola que se derrogan determinadas Directivas (Directiva Marco de Resíduos).
 - 2003/33/CE - Decisión do Consello, do 19 de decembro de 2002, pola que se establecen os criterios e procedementos de admisión de residuos nos vertedoiros con arranxo ao artigo 16 e no anexo II da Directiva 1999/31/CEE.
- Normativa estatal:
 - Lei 7/2022, do 8 de abril, de residuos e solos contaminados para unha economía circular.
 - Real Decreto Lexislativo 1/2016, do 16 de decembro, polo que se aproba o texto refundido de prevención e control integrados da contaminación.
 - Real Decreto 815/2013, do 18 de outubro, pola que se aproba o Regulamento de emisións industriais e de desenvolvemento da Lei 16/2002, do 1 de xullo, de prevención e control integrados da contaminación.
 - Lei 5/2013, do 11 de xuño, pola que se modifican a Lei 16/2002, do 1 de xullo, de prevención e control integrados da contaminación e a Lei 22/2011, do 28 de xullo, de residuos e solos contaminados.

- Real Decreto 9/2005, do 14 de xaneiro, polo que se establece a relación de actividades potencialmente contaminantes do solo e os criterios e estándares para a declaración de solos contaminados.
- Real decreto 506/2013, do 28 de xuño, de produtos fertilizantes.
- Real Decreto 646/2020, do 7 de xullo, polo que se regula a eliminación de residuos mediante depósito en vertedoiro.
- Normativa autonómica:
 - Lei 1 /1995, do 2 de xaneiro de 1995 de Protección ambiental de Galicia.
 - Lei 8/2002, do 18 de decembro, de protección do ambiente atmosférico de Galicia
 - Lei 6/2021, do 17 de febreiro, de residuos e solos contaminados de Galicia.
 - Decreto 7/2020, do 9 de xaneiro, de Inspección ambiental de Galicia.
 - Decreto 174/2005, do 9 de xuño, polo que se regula o réxime xurídico da produción e a xestión de residuos e o Rexistro Xeral de Produtores e Xestores de Resíduos de Galicia.
 - Decreto 60/2009, do 26 de febreiro, sobre solos potencialmente contaminados e procedemento para a declaración de solos contaminados.
 - Decreto 125/2012, do 10 de maio, polo que se regula a utilización de lodos de depuradora no ámbito do sector agrario na Comunidade Autónoma de Galicia.
 - Orde do 20 de xullo de 2009, pola que se regula a construción e a xestión dos vertedoiros no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.
 - Orde do 20 de xullo de 2009 pola que se regulan os contidos dos estudos de minimización da produción de residuos que deben presentar os produtores de residuos de Galicia.

Dentro do planeamento debe destacarse o encadre de parte das actuacións deste programa no Plan de xestión de residuos urbanos de Galicia 2010-2022, á espera de que se aprobe un novo plan de xestión.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Xestión de residuos:

Neste eido continuarase coa progresiva implantación das políticas economía circular, reutilización, reciclado e redución de residuos, como con actuacións que se estenden a diferentes ámbitos:

1. Prevención e redución da produción, partindo dunha política de comunicación a todos os niveis propiciando un cambio progresivo nos procesos produtivos e nos hábitos de consumo así como nos modos de xestión, promovendo un uso máis eficaz dos recursos.
2. Creación dunha rede galega para a preparación, reutilización e reparación.

3. Fomento da recollida selectiva en orixe de todas as fraccións, fomentarase a implantación da recollida selectiva da materia orgánica e de biorresiduos entre grandes produtores, especialmente en zonas turísticas.
4. Promoción e apoio ao uso do compostaxe.
5. Fomento da formación e concienciación co fin de implicar á cidadanía e ás distintas organizacións nas actuacións de xestión de residuos (prevención, reciclaxe e compostaxe), con especial atención á sensibilización encamiñada á redución do consumo de bolsas dun solo uso.
6. Potenciar os medios que garantan a calidade e transparencia da información, a través da creación dun sistema compartido e homoxéneo de información estatística, que estea a disposición da poboación e que sexa facilmente comprensible.
7. Apoio ás entidades locais mediante actuacións dirixidas a: (1) potenciar a recollida selectiva en orixe e xestión da fracción orgánica dos residuos municipais coa finalidade de contribuír ao cumprimento dos obxectivos fixados pola normativa; (2) fomentar a prevención e preparación para a reutilización de residuos municipais; (3) mellorar os servizos de proximidade e as instalacións a disposición dos cidadáns que complementen a función que presta a rede de puntos limpos existente na nosa comunidade autónoma para a entrega de determinados residuos, ao fin de favorecer a súa adecuada recollida e clasificación así como o impulso para a preparación para a reutilización, no seu caso.

Control ambiental:

1. Potenciar unha cultura medioambiental nas actividades tendentes a fomentar os sistemas de autocontrol ou xestión ambiental, incidindo no enfoque preventivo e na economía circular.
2. Reducir o impacto das actividades no medio ambiente, mediante accións que tendan a conseguir unha mellora ambiental a través da prevención e o control dos incumprimentos que impliquen un maior risco para as persoas e o medio ambiente.
3. Promover a calidade, competencia técnica e mellora continua.
4. Mellorar a avaliación ambiental, garantindo que as declaracións de impacto ambiental, así como as autorizacións ambientais integradas, sexan resoltas no menor tempo posible e dentro do rigor absoluto ao disposto na normativa ambiental.
5. Actuacións de prevención de riscos medioambientais e de recuperación de solos contaminados.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
---	--

Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	X
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

- Estatísticas e situación das mulleres e dos homes en relación cos ámbitos prioritarios de intervención do programa de gasto (diagnose).

As actividades do programa non están dirixidas especificamente ás persoas polo que non procede diferenciar a situación de mulleres e homes en relación cos ámbitos de intervención do programa.

- Información sobre a realidade social de partida, dende a perspectiva de xénero neste ámbito.

No medio ambiente, as mulleres de todo o mundo compren funcións ben definidas: na ordenación da fauna e da flora, das terras áridas, dos humedais e da agricultura, na xestión da auga, etc. pero tamén na vixilancia do medio. Deste xeito aportan o seu tempo, aptitudes e visión persoal no desenvolvemento das comunidades, converténdose nunha fonte invaluable de coñecementos e pericia na xestión do medio ambiente.

Nun estudo do Banco Mundial do ano 2002 chegouse á conclusión de que a igualdade de xénero é fundamental para a economía dos países e de que o desenvolvemento sostible non é posible sen equidade. Estes dous elementos, igualdade e equidade, son en consecuencia elementos esenciais e condicións indispensables para a conservación do medio ambiente e o desenvolvemento sostible.

En calquera análise que se faga da muller e do medio ambiente debe terse en conta:

- A división do traballo e as responsabilidades baseadas no xénero.
- Os coñecementos, e cando nos referimos a eles non falamos só de nivel de educación senón tamén dos coñecementos tradicionais, de gran arraigo en Galicia. Moitos coinciden en sinalar que os coñecementos das mulleres sobre o medio ambiente son un recurso sumamente valioso que se ten desbotado con demasiada frecuencia.
- O acceso aos recursos e o control destes.

- A posición da muller dentro da familia e na comunidade, que determina en gran medida o control que estas teñen sobre as decisións relacionadas co medio ambiente, como as actividades de conservación e rexeneración do medio ambiente.

Deste xeito na parte deste programa enfocada á xestión de residuos é de vital importancia a participación das mulleres nos cambios progresivos nos hábitos de consumo e nos procesos de reutilización e reciclaxe de todo tipo de residuos, na posta en marcha dos proxectos de compostaxe e máis concretamente nos de autocompostaxe. Pero a dita participación non pode ser entendida como unha función exclusiva das mulleres, senón que as mulleres son o elemento clave e propulsor da sensibilización, formación e concienciación de todos aqueles que no seu entorno, por descoñecemento ou por abandono non colaboran na promoción dun uso máis eficaz dos recursos nunha economía circular.

Nº de mulleres e homes potenciais beneficiarias/os do programa de gasto.

As actividades do programa benefician á toda a sociedade, polo que no procede diferenciar entre número de homes e mulleres beneficiarias /os do programa de gasto.

Existencia de indicadores con relevancia de xénero

Non existen indicadores con relevancia de xénero neste programa de gasto.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X

Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

As actuacións previstas están destinadas a toda a sociedade.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Todas as accións planificadas prestan atención ao respecto da igualdade entre mulleres e homes, polo que a previsión é que efectivamente redunden nesta liña.

SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.

Inclusión como cláusula de desempate a obtención da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade nos contratos tramitados con cargo ao orzamento de 2024, de conformidade co disposto nos artigos 72 e seguintes do Decreto Lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade (DOG núm. 32, do 17 de febreiro de 2016).

Nos contratos que se tramitan con cargo ao programa inclúese como condición especial de execución, o respecto ao principio de igualdade de remuneración por razón de sexo previsto no artigo 28 do Estatuto dos Traballadores (Texto Refundido aprobado polo RDL 2/2015, do 23

de outubro), de xeito que a igualdade de funcións e responsabilidade se corresponda co salario efectivamente percibido.

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Neste ámbito, en cumprimento do establecido no artigo 57 da Lei 5/2021, do 2 de febreiro, de impulso demográfico de Galicia, nos contratos nos que se empregan unha pluralidade de criterios de adxudicación inclúese un deles referido ás políticas empresariais en materia de conciliación, vida persoal, familiar e laboral e coresponsabilidade. Este criterio é valorado nos expedientes desta dirección xeral, como mínimo, co 10% da puntuación máxima que se lle atribúe ás ofertas.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Sostibilidade

III.1.4. PROGRAMA 541E - COÑECEMENTO DO MEDIO AMBIENTE E FOMENTO DA SUSTENTABILIDADE.

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

- Instituto de Estudos do Territorio (IET):
Obxectivo estratéxico:
 - OE 2.3.3 Deseño dunha estratexia medioambiental dotada de ferramentas para loitar contra o cambio climático e consolidación dunha estrutura de redes de observación. Aumentar a capacidade en investigación e innovación en materia de cambio climático. Sensibilización da sociedade sobre as consecuencias das súas actuacións no medio. Impulsar a gobernanza climática.
 - OE 4.4.1. Impulsar a cohesión territorial e a ordenación urbanística do territorio galego respectando a paisaxe de Galicia e potenciando os valores naturais da mesma. Verte-

bración dixital e mellora da conectividade do territorio. Fomentar a accesibilidade do solo industrial.

Indicador de resultado:

Non hai ningún indicador de resultado asociado.

- Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático:

Obxectivo estratéxico 1:

- OE 2.3.1: Fortalecer unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, protección civil e seguridade pública, así como a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais.

Indicador de resultado:

Tempo medio transcorrido entre as chamadas e a mobilización de medios.

Obxectivo estratéxico 2:

- OE 2.3.3: Deseño dunha estratexia medioambiental dotada de ferramentas para loitar contra o cambio climático e consolidación dunha estrutura de redes de observación. Aumentar a capacidade en investigación e innovación en materia de cambio climático. Sensibilización da sociedade sobre as consecuencias das súas actuacións no medio. Impulsar a gobernanza climática.

Indicador de resultado:

Poboación exposta a calidade do aire urbana mala ou mellorable. Número de persoas mortas directamente atribuído a desastres por cada 100.000 habitantes. Total de Emisións de Gases de Efecto Invernadoiro (GEI) das unidades residentes per cápita. Total de emisións de GEI das unidades residentes por PIB.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa de gasto da cobertura, principalmente a dúas necesidades fundamentais.

Por unha banda, a través do Instituto de Estudos do Territorio (IET) o obxectivo do programa consiste fundamentalmente na protección, xestión e ordenación da paisaxe de Galicia, no estudo e análise do territorio e na elaboración, mantemento e actualización da información xeográfica e cartográfica necesaria para o desenvolvemento dos estudos territoriais, así como na promoción da cultura da sustentabilidade territorial, fomentando a sensibilidade da cidadanía sobre o medio ambiente, o territorio e a paisaxe.

A Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da Paisaxe de Galicia constitúe o marco de referencia para o desenvolvemento das políticas encamiñadas á protección, ordenación e xestión da paisaxe, así como á sensibilización cidadá. Esta lei establece unha serie de instrumentos que se teñen que desenvolver a partir das prioridades definidas na Estratexia da Paisaxe Galega, apro-

bada para o período 2021-2024. Cada un dos obxectivos que define a Estratexia concretarase en liñas de actuación entre as que se poden destacar a aprobación do Decreto 96/2020, do 29 de maio, polo que se aproba o Regulamento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, e a aprobación do Decreto 238/2020, do 29 de decembro, polo que se aproban as Directrices de paisaxe de Galicia, a elaboración de plans de acción da paisaxe. Conxuntamente co funcionamento do Consello Asesor da Paisaxe de Galicia, creado polo Decreto 19/2018, do 1 de febreiro, son instrumentos para acadar unha mellor gobernanza da paisaxe galega. Así mesmo, estes instrumentos deben ser complementados con outras ferramentas específicas para a xestión da paisaxe.

Pola súa banda, a Estratexia de infraestrutura verde de Galicia ten como obxectivo a identificación e conservación dos elementos do territorio que compoñen a infraestrutura verde, para que a planificación territorial e sectorial asegure a conectividade ecolóxica e a funcionalidade dos ecosistemas, a mitigación e adaptación aos efectos do cambio climático e a restauración de ecosistemas degradados. En sintonía coa estratexia nacional estase a tramitar a Orde pola que se aproba a Estratexia galega da Infraestrutura verde e da conectividade e restauración ecolóxicas.

No eido da información xeográfica e territorial, dáse cumprimento aos mandatos legais establecidos na Lei 14/2010, do 5 de xullo, sobre as infraestruturas e os servizos de información xeográfica en España, que traspuxo ao ordenamento xurídico español a Directiva 2007/2/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 14 de marzo de 2007, pola que se establece unha infraestrutura de información espacial na Comunidade Europea (INSPIRE), na Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, no Decreto 19/2011, do 10 de febreiro, polo que se aproban definitivamente as Directrices de Ordenación do Territorio (DOTs), e no Decreto 14/2017, do 26 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da información xeográfica e da actividade cartográfica de Galicia.

Outra das accións que se levan a cabo dentro deste programa de gasto é o desenvolvemento do Plan de seguimento da sustentabilidade territorial, establecido no Decreto 176/2013, polo que se aproba o Plan de seguimento das Directrices de ordenación do territorio de Galicia e da sustentabilidade territorial, que da resposta ás propias determinacións das DOTs.

Por último hai que facer mención ás axudas para o desenvolvemento de actuacións destinadas á corrección de impactos paisaxísticos. Estas axudas foron convocadas por primeira vez no ano 2021 unha vez detectada a existencia de moitos bens, tanto de titularidade privada como de titularidade municipal que, pola súa situación ou estado de conservación, producen impactos paisaxísticos.

Con estas axudas contribúese a concienciación e sensibilización da sociedade, así como a posta en valor da paisaxe galega, achegando á cidadanía e aos concellos unhas axudas que permiten recoñecer a importancia da responsabilidade compartida na mellora e conservación da esencia de Galicia no eido do respecto paisaxístico.

Por outra banda dende a Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático a este programa asígnanselle os recursos destinados a impulsar políticas ambientais en materia de cambio climático, de planificación do entorno natural, información e educación ambiental, así como a aplicación da divulgación da avaliación ambiental para promover o desenvolvemento sostible.

Os obxectivos do programa consisten en:

- Promover a cultura da sostibilidade a través, entre outros, de programas de educación para a sostibilidade en centros educativos e programas vinculados á ordenación do territorio no ámbito da sostibilidade.
- O coñecemento do medio, cuns niveis óptimos de investigación, observación e información ambiental, a través de accións para a observación e a predición ambiental, atendendo especialmente aos sistemas ecolóxicos galegos.

En síntese, o programa atende ás seguintes necesidades:

- Consolidar o control e a observación medioambiental co fin de xerar información axeitada para loitar contra o cambio climático.
- Aumentar a capacidade en investigación e innovación en materia de cambio climático.
- Fortalecer unha resposta integral ás necesidades da poboación, territorio e actividades económicas en materia de emerxencias, protección civil e seguridade pública, así como fortalecer a resiliencia e a capacidade de adaptación aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais.
- Prever e minimizar os danos provocados polos incendios forestais, fenómenos hidrolóxicos e meteorolóxicos extremos e outras catástrofes medioambientais, mellorando a prevención e defensa contra os mesmos.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O obxecto do mesmo determina o carácter universal deste programa, repercutindo no conxunto da cidadanía galega en xeral.

Non obstante, o plan de seguimento da sustentabilidade territorial e a Estratexia da Paisaxe Galega, van especialmente dirixidos aos xestores públicos, que deben velar polo seu cumprimento.

As axudas de corrección de impactos paisaxísticos integradas nesta última, van dirixidas tanto a particulares como a concellos, co obxecto de formar, sensibilizar e concienciar á sociedade galega na necesidade de protexer e xestionar debidamente as nosas paisaxes: promover a colaboración e a cooperación en materia de paisaxe, así como calquera outra que teña relación co seu obxecto e fins. Promóvese, deste xeito, unha cultura de dignificación do territorio galego

no que a cooperación interinstitucional resulta estratéxica, fomentando o coidado da riqueza paisaxística en ámbitos especialmente sensibles e desenvolvendo así obxectivos previstos, tanto naquel como na Estratexia da Paisaxe Galega: a súa posta en valor e a concienciación e sensibilización da sociedade, poñendo especial fincapé na administración pública (recoñecemento por toda a poboación da relevancia do seu papel e da importancia da responsabilidade compartida na mellora e conservación da esencia de Galicia neste eido).

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A xestión da paisaxe é unha actividade relativamente recente nas administracións públicas. Non obstante, dispónse xa en Galicia dunha base de coñecemento e experiencia desenvolvida nos últimos anos, o que permitiu acometer con garantías a elaboración do Catálogo das Paisaxes de Galicia, das Directrices da Paisaxe, do Decreto 96/2020, do 29 de maio, polo que se aproba o Regulamento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia; do primeiro Plan de Acción da Paisaxe aprobado na Ribeira Sacra; e que permite a redacción dos informes de integración paisaxística que se veñen elaborando.

Dende a entrada en funcionamento no ano 2012, o Instituto de Estudos do Territorio está resultando un instrumento transversal do goberno, encargándose do desenvolvemento, tanto da Lei de protección da Paisaxe de Galicia, como dos instrumentos de planificación do territorio, así como da posta en marcha dun Sistema de Información Xeográfica corporativo en colaboración coa Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (AMTEGA). Nesta liña de actuación, coordínase cos diferentes departamentos da Xunta de Galicia dentro da Comisión de Coordinación de Sistemas de Información Xeográfica. Tamén fomenta a cultura de corresponsabilidade, desenvolvendo un programa proactivo que forme cidadáns responsables e conscientes nos valores territoriais e paisaxísticos de Galicia con iniciativas como o Plan “Proxecta”.

Dende a perspectiva da Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático:

(I) Observación ambiental e predición meteorolóxica de Galicia.

- Redes de calidade das augas e de calidade do aire.

Como se puxo de manifesto nas necesidades a satisfacer, a normativa ambiental esixe a execución de probas, análises ou mostraxes que sirvan de presuposto para o establecemento de medidas correctoras, como contrastación na esixencia ou o cumprimento das condicións impostas na autorización, actuación inspectora etc., o que obriga a dispor dunha unidade administrativa que poida prestar apoio técnico aos órganos afectados. En Galicia esta unidade administrativa é o Laboratorio de Medio Ambiente de Galicia, que presta un servizo a diferentes organismos da Xunta de Galicia en temas de impacto ecolóxico, contaminación biolóxica en augas e no diagnóstico da recuperación tras un vertido.

O Laboratorio está acreditado segundo os requirimentos de norma ISO 17025 para ensaios en aire e auga, o que garante a fiabilidade destas actuacións analíticas.

Durante os últimos anos a rede de calidade das augas, dando cumprimento á Directiva Marco da Auga, foise ampliando e na actualidade consta de cento corenta e sete puntos de mostraxe sistemático de augas continentais e de oitenta e nove puntos de toma de mostras sistemáticas de augas costeiras e de transición.

Esta rede obtén parámetros físico-químicos e biolóxicos que permiten:

- Avaliar o cumprimento da normativa vixente.
- Servir de base para desenvolver estratexias de prevención contra a contaminación.
- Avaliar, de maneira sistemática, a afección dos vertidos nas augas costeiras e de transición.
- Avaliar a efectividade das medidas desenvolvidas para o control e a redución da contaminación.

O Laboratorio de Medio Ambiente de Galicia realiza análises periódicos en materia de calidade da auga, en augas naturais continentais, augas de transición e augas costeiras, o que permite avaliar o estado químico e ecolóxico das masas de augas segundo o establecido na Directiva Marco da Auga.

A Rede de vixilancia e control da calidade do aire de Galicia está composta por distintos tipos de estacións: urbanas, industriais, rurais e de fondo. Ditas estacións cumpren diferentes funcións, dependendo da súa situación, poboación á que representan e o grao de cumprimento dos requisitos de macro e micro implantación esixidos pola normativa vixente.

A rede urbana, xestionada e mantida pola Xunta de Galicia, consta na actualidade de 15 estacións fixas cuxo sistema de xestión da calidade está certificado segundo os requirimentos da Norma ISO 9001:2008. Pola súa banda, a rede industrial, que consta de varias subredes asociadas a distintas empresas, ten a finalidade de aportar datos para a vixilancia da calidade do aire no seu entorno. A Xunta ten a obriga de velar polo grao de cumprimento desta finalidade e de enviar os datos validados ao Ministerio competente.

As sinerxías entre rede de vixilancia da calidade do aire e a modelización numérica de MeteGalicia permiten ampliar as capacidades de modelización e predición en atmosfera á predición de episodios de contaminación atmosférica e avaliación da calidade do aire.

- Observación meteorolóxica e oceanográfica:

A rede de observación meteorolóxica e oceanográfica está formada por:

- Un radar Meteorolóxico que rexistra datos das seguintes variables: reflectividade, tipo e intensidade de precipitación, choiva e neve acumulada, saraiba.
- Catro equipos de detección e rexistro de raios.
- Cento sesenta estacións meteorolóxicas e agro-meteorolóxicas.
- Seis estacións océano-meteorolóxicas.

Os equipos das redes transmiten os datos a tempo real ao centro de xestión de datos de Meteogalicia, no que se dispón de ferramentas para a recepción, almacenamento, compilación, tratamento e visualización dos datos. As Redes complétanse cos modelos numéricos de atmosfera e mar que permiten aplicar técnicas de rexionalización a partir de modelos globais.

O sistema de xestión da calidade destas redes está certificado seguindo os requirimentos da Norma ISO9001:2008.

Toda esta información ten permitido elaborar unha serie de produtos e servizos específicos para a sociedade en xeral e para colectivos específicos. Algúns dos produtos específicos desenvolvidos nos últimos anos, son predicións para confrarías, predición para os Camiños de Santiago, predición marítima, etc., que se difunden a través da páxina web de MeteoGalicia (www.meteogalicia.es).

MeteoGalicia tamén elabora produtos axeitados ás necesidades das actuacións dos distintos departamentos da Xunta de Galicia, como o Plan de asolagamentos de Augas de Galicia, o Plan da contaminación mariña accidental da Consellería do Mar e o Sistema de información agrometeorolóxica da Consellería do Medio Rural, a elaboración de alertas por adversos meteorolóxicos para a Dirección Xeral de Emerxencias e Interior, etc. Así mesmo, colabora con outros organismos do Estado situados na comunidade autónoma (Puertos del Estado, CSIC, IEO, etc.).

Durante os últimos anos tense feito un esforzo considerable por poñer a dispor da sociedade en formatos estándares tódolos datos da rede e dos modelos de predición segundo a Directiva INSPIRE. Actualmente esta información está sendo usada por multitude de grupos de investigación do sistema universitario galego e máis dun centenar de empresas.

A rede de observación da calidade da auga e da calidade do aire e a rede observación meteorolóxica e oceanográfica constitúen potentes instrumentos da administración galega para facer un exhaustivo seguimento da calidade do ambiente. A dotación de equipos levada a cabo nos últimos anos na rede reforzounas de modo considerable. Non obstante atendendo ás novas ameazas derivadas do cambio climático é preciso avanzar na súa mellora para así afrontar novos riscos ambientais.

(2) Loita contra o cambio climático e da adaptación ao mesmo e o fomento do desenvolvemento sustentable.

O desenvolvemento da Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050 e da Estratexia de Sustentabilidade, que configura a parte ambiental da Axenda 2030 de Galicia ambas cofinanciadas polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional no marco do Programa Operativo FEDER Galicia 2021-2027, constituirán o marco de actuación da Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático.

E en canto á implicación de todos os estamentos da administración pública, a iniciativa da Unión Europea coñecida como o Pacto de Alcaldes polo Clima e a Enerxía, é o mellor instrumento para implicar aos concellos de Galicia na loita contra o cambio climático. Con este obxectivo, a Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático asumiu ou papel de

Coordinador en Galicia do Pacto dos Alcaldes, para promover a adhesión dos municipios de Galicia ao Pacto e para ofrecer aos municipios adheridos o apoio necesario para asumir os compromisos adheridos coa súa adhesión: alcanzar os obxectivos europeos para 2030 en materia de clima e enerxía e adoptar un enfoque integral para a atenuación do cambio climático e a adaptación a este fenómeno. Durante o ano 2025 continuarase impulsado esta iniciativa.

DEFINICIÓ DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

No que atinxe ao eido do Instituto de Estudos do Territorio:

- Lei 7/1986, do 24 de xaneiro, de ordenación da cartografía.
- Lei 10/1995, de ordenación do territorio de Galicia.
- Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia.
- Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia.
- Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia.
- Lei 4/2023, do 6 de xullo, de ordenación e xestión integrada do litoral de Galicia.
- Decreto 19/2011, do 10 de febreiro, polo que se aproban definitivamente as Directrices de Ordenación do Territorio.
- Decreto 20/2011, do 10 de febreiro, polo que se aproba definitivamente o Plan de Ordenación del Litoral de Galicia.
- Decreto 244/2011, do 29 de decembro, polo que se aproban os estatutos do organismo autónomo Instituto de Estudos do Territorio.
- Decreto 156/2012, do 12 de xullo, polo que se crea a Comisión de Seguimento das Directrices de Ordenación do Territorio de Galicia.
- Decreto 172/2012, do 1 de agosto, polo que se regula a Comisión de Coordinación de Sistemas de Información Xeográfica e Cartografía.
- Decreto 176/2013, do 21 de novembro, polo que se aproba o Plan de seguimento das Directrices de ordenación do territorio de Galicia e da sustentabilidade territorial.
- Decreto 119/2016, do 28 de xullo, polo que se aproba o Catálogo das paisaxes de Galicia.
- Decreto 14/2017, do 26 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da información xeográfica e da actividade cartográfica de Galicia.
- Decreto 19/2018, do 1 de febreiro, polo que se crea e regula o Consello Asesor da Paisaxe de Galicia.
- Decreto 96/2020, do 29 de maio, polo que se aproba o Regulamento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia

- Decreto 238/2020, do 29 de decembro, polo que se aproban as Directrices de paisaxe de Galicia.

No que atinxe á Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático:

- Normativa comunitaria
 - Directiva 2013/39/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 12 de agosto de 2013, pola que se modifican as Directivas 2000/60/CE e 2008/105/CE en canto ás sustancias prioritarias no ámbito da política de augas.
 - Comunicación da Comisión ao Parlamento Europeo, ao Consello, ao Comité Económico e Social e ao Comité das Rexións. Plan de acción para unha estratexia marítima na rexión atlántica. Promover un crecemento intelixente, sostible e integrador – COM/2013/0279 final. j
 - Directiva 2008/105/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 16 de decembro de 2008, relativa ás normas de calidade ambiental no ámbito da política de augas, pola que se modifican e derrogan ulteriormente as Directivas 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/491/CEE e 86/280/CEE do Consello, e pola que se modifica a Directiva 2000/60/CE.
 - Directiva 2008/50/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 21 de maio de 2008, relativa á calidade do aire e a unha atmosfera máis limpa en Europa.
 - Directiva 2000/60/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 23 de outubro de 2000, pola que se establece o marco comunitario de actuación no ámbito da política de augas.
- Normativa estatal
 - Real Decreto 102/2011, do 28 de xaneiro, relativo á mellora da calidade do aire.
 - Lei 34/2007, do 15 de novembro, de calidade do aire e protección da atmosfera.
- Normativa autonómica
 - Lei 8/2002, do 18 de decembro, de protección do ambiente atmosférico de Galicia.
 - Lei 4/2023, do 6 de xullo, de ordenación e xestión integrada do litoral de Galicia.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Incorporar a paisaxe nos instrumentos de ordenación do territorio, no planeamento urbanístico e mesmo nas accións territoriais públicas na procura da preservación dos valores non renovables do territorio no proceso de desenvolvemento necesario da sociedade.

Levar as cuestións da paisaxe á primeira liña de interese en materia de ordenación territorial en claves de sustentabilidade e gobernanza cidadá, a través do desenvolvemento dos instrumentos de protección, xestión e ordenación da paisaxe contemplados na lei, coa aprobación do

Regulamento da Lei da Paisaxe e das Directrices de paisaxe e a posta en marcha do primeiro plan de acción da paisaxe.

Fomentar a integración dos valores paisaxísticos nas distintas políticas territoriais e sectoriais que se están a desenvolver na nosa comunidade autónoma así como promover a cooperación entre administracións públicas en materia de paisaxe.

Complementar os instrumentos de protección, xestión e ordenación da paisaxe establecidos na Lei 7/2008 con outras ferramentas complementarias destinadas a mellorar a gobernanza da paisaxe e a súa xestión, tales como os pactos pola paisaxe e as guías de integración paisaxística.

Poñer ao servizo da administración e da poboación en xeral a información básica para a planificación territorial e, deste xeito, formular actuacións integradas no marco dun desenvolvemento sustentable, empregando as novas ferramentas de xestión da información xeográfica e territorial TIC_SIX.

Sentar as bases dunha acción coordinada e consensuada de goberno, que sexa quen de conducir a unha sociedade máis cohesionada e respectuosa coa necesaria conservación activa dos recursos naturais a través da elaboración de plans e estudos territoriais orientados a unha xestión integral e sostible do territorio.

Formar, sensibilizar e concienciar á sociedade galega na necesidade de protexer e xestionar debidamente as nosas paisaxes: promover a colaboración e a cooperación en materia de paisaxe, así como calquera outra que teña relación co seu obxecto e fins a través de axudas para corrixir os impactos paisaxísticos.

Executar o Plan de seguimento das Directrices de ordenación do territorio de Galicia e de sustentabilidade territorial, de acordo co disposto no Decreto 176/2013, do 21 de novembro e na Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia.

Dar apoio ao labor pedagóxico do profesorado, de cara a realizar, por parte do alumnado, accións de mellora do entorno e protección da paisaxe. En concreto, continuar cos programas educativos “Paisaxe-Sustentabilidade” e “Mestres Gandeiros” coa finalidade de sensibilizar aos mais novos sobre a importancia do valor natural, cultural, emocional e económico da paisaxe.

Colaborar no desenvolvemento da Estratexia de Infraestrutura verde de Galicia e na elaboración do seu plan de seguimento.

Por outra banda, en canto ás finalidades ás que atende o programa dende a Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático cómpre indicar as seguintes:

I. Reforzar os sistemas de observación da calidade do aire e da calidade das auga e os sistemas de observación meteorolóxica e oceanográfica, para mellorar cualitativa e cuantitativamente a información dos ecosistemas galegos e en consecuencia:

- Dispoñer de series de datos temporais de variables climáticas atmosféricas, oceanográficas, sobre a calidade do aire e a calidade das augas.
- Garantir a fiabilidade das series de datos obtidas.
- Rexistrar, almacenar, compilar e xestionar eses datos con técnicas baseadas en Big Data. Desta forma será posible dispoñer en calquera momento de información adaptada ás necesidades dos usuarios dos datos, que poderán avaliar os cambios e tendencias nas variables rexistradas e en consecuencia a vulnerabilidade dos sistemas fronte ao cambio climático.
- Ampliar variables a monitorizar e así mellorar a avaliación da vulnerabilidade dos ecosistemas.
- Incorporar tecnoloxía que permita automatizar a obtención e xestión de datos.
- Avanzar no deseño de modelos de predición específicos para Galicia, que permitan analizar a escala rexional o impacto do cambio climático sobre os ecosistemas galegos.
- Mellorar os sistemas de alerta temperá ante fenómenos meteorolóxicos adversos derivados do cambio climático.

2. Eficiencia e celeridade na reacción fronte a catástrofes naturais. Neste sentido, a Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático continuará no desenvolvemento de plans de actuación operativa co fin de prestar unha resposta inmediata, áxil e eficiente en termos de tempo e recursos dispoñibles na xestión e coordinación de emerxencias fronte a catástrofes naturais, tecnolóxicas ou antropoxénicas.

Así mesmo prestará o seu apoio na xestión de emerxencias producidas como consecuencia dos fenómenos meteorolóxicos, que poidan poñer en risco á poboación, ás instalacións, subministracións e infraestruturas críticas ou ben ao medio ambiente, no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia.

3. Implantar a Estratexia Galega de Cambio Climático e Enerxía 2050, e a Axenda 2030, e mellorar cualitativa e cuantitativamente a estrutura para a toma de decisións en relación coa adaptación ao cambio climático en todos os sectores afectados.

4. Impulso á innovación en materia de gobernanza e comunicación, para implicar a toda a sociedade na loita contra o cambio climático e o desenvolvemento sustentable.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	X
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

En todos os servizos que contrata o Instituto de Estudos do Territorio, nos pregos de cláusulas administrativas particulares establece que, no caso de empate (igualdade na valoración das proposicións) terá preferencia na adxudicación a empresa que acredite a certificación da implantación dun plan de igualdade conforme ao establecido no artigo 67 do Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade, ou equivalente. De continuar o empate, a adxudicación efectuarase ao licitador que acredite a obtención da Marca galega de excelencia en igualdade conforme o artigo 75 do referido Decreto legislativo 2/2015, e se aínda continuara o empate, a preferencia na adxudicación será da empresa que establece a favor dos seus traballadores e traballadoras medidas de conciliación da vida persoal, familiar e laboral, de acordo co establecido no artigo 29.4 da Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.

Igualmente, de conformidade co previsto no artigo 57 da Lei 5/2021, do 2 de febreiro, de impulso demográfico de Galicia, estanse a ter en conta as medidas de promoción da conciliación na contratación do sector público autonómico, incluíndo como criterios para a adxudicación do contrato, un referido ás políticas empresariais en materia de conciliación da vida persoal, familiar e laboral e corresponsabilidade que se apliquen na execución do contrato, entendendo por tales, entre outras, as que incorporen medidas de flexibilidade espacial, tales como o teletraballo, ou de flexibilidade na organización do tempo de traballo, melloras dos permisos legalmente establecidos ou beneficios sociais para a atención das responsabilidades familiares.

- Estatísticas e situación das mulleres e dos homes en relación cos ámbitos prioritarios de intervención do programa de gasto (diagnose).

As actividades do programa non dirixidas especificamente ás persoas polo que non procede diferenciar a situación de mulleres e homes en relación cos ámbitos de intervención do programa.

- Información sobre a realidade social de partida, dende a perspectiva de xénero neste ámbito.

Calquera política a facer no eido do cambio climático debe partir dun recoñecemento claro da igualdade de xénero e iso por:

- As mulleres son os pilares da sociedade e determinan xeralmente a capacidade das comunidades de adaptarse ou recuperarse dunha catástrofe.
- As mulleres teñen coñecementos inestimables para actuar como líderes na transición a unha economía baixa en carbono e implementar maneiras innovadoras de adaptarse a un ambiente inestable.
- Tal e como recolle a Resolución do Parlamento Europeo, do 11 de setembro de 2012, sobre o papel das mulleres na economía verde (2012/2035 (INI)), “as políticas de medio ambiente teñen un impacto directo sobre a saúde e a situación das persoas, e que a desigualdade de xénero, combinada cunha falta de sensibilidade cara ás diferenzas na situación e as necesidades económicas e sociais das mulleres, fai que elas adoiten sufrir de maneira desproporcionada a degradación ambiental”. Ademais, “nalgúns Estados membros o papel da muller na economía ecolóxica está infravalorado e non está recoñecido, dando orixe a numerosas discriminacións en termos de falta de beneficios, como a protección social, o seguro sanitario, os salarios adecuados e o dereito á pensión”.

Deste xeito na parte deste Programa enfocada ao cambio climático debe terse claro que a igualdade de xénero é un compoñente principal do desenvolvemento sostible e que a participación activa tanto de homes coma de mulleres nos procesos de decisión, planificación e implementación resulta clave nas actividades de adaptación e mitigación.

- Nº de mulleres e homes potenciais beneficiarias/os do programa de gasto.

As actividades do programa benefician á toda a sociedade, polo que no procede diferenciar entre número de homes e mulleres beneficiarias /os do programa de gasto.

- Existencia de indicadores con relevancia de xénero.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	

Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	X
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA, AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA. INDICAR, NO CASO DE DISPOR DESTES DATOS, AS PRINCIPAIS CARACTERÍSTICAS DAS ORGANIZACIÓNS (TIPO, ÁMBITO TERRITORIAL, ETC.) OU PERSOAS (IDADE, NIVEL EDUCATIVO, ETC.), DESTINATARIAS DAS ACCIÓNS.

As actuacións previstas están destinadas a toda a sociedade.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES.

Todas as accións planificadas prestan especial atención ao respecto da igualdade entre mulleres e homes polo que a previsión é que efectivamente redunden nesta liña.

SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO.

Inclusión como cláusula de desempate a obtención da Certificación Galega de Excelencia en Igualdade nos contratos tramitados con cargo ao orzamento de 2022, de conformidade co disposto nos artigos 72 e seguintes do Decreto Lexislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que

se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade (DOG núm. 32, do 17 de febreiro de 2016).

Nos contratos que se tramitan con cargo ao programa inclúese como condición especial de execución, o respecto ao principio de igualdade de remuneración por razón de sexo previsto no artigo 28 do Estatuto dos Traballadores (Texto Refundido aprobado polo RDL 2/2015, do 23 de outubro), de xeito que a igualdade de funcións e responsabilidade se corresponda co salario efectivamente percibido.

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Neste ámbito, en cumprimento do establecido no artigo 57 da Lei 5/2021, do 2 de febreiro, de impulso demográfico de Galicia, nos contratos nos que se empregan unha pluralidade de criterios de adxudicación inclúese un deles referido ás políticas empresariais en materia de conciliación, vida persoal, familiar e laboral e coresponsabilidade. Este criterio é valorado nos expedientes desta Dirección Xeral, como mínimo, co 10% da puntuación máxima que se lle atribúe ás ofertas.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático

Instituto de Estudos do Territorio

IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Programa: 541A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE MEDIO AMBIENTE	
Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento dunha economía baixa en carbono baseada en fontes de enerxía máis limpas e menos agresivas co medio ambiente, dando prioridade as fontes de enerxía renovables. Potenciar a eficiencia enerxética en todos os sectores: público, industrial e doméstico Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: E01 - Mellorar a eficiencia enerxética na edificación, nas infraestruturas e servizos públicos. Avanzar na avaliación e mellora da eficiencia enerxética das empresas, incidindo no que atinxe á intensidade enerxética Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental 0001 - Promoción de proxectos de aforro e eficiencia enerxética nas empresas, administración e particulares. Apoio á realización de auditorías enerxéticas e a implementación de equipos de medida e monitorización de consumos enerxéticos que contribúan a unha mellor diagnose e unha mellor da xestión da enerxía nos distintos ámbitos de consumo.	
Indicador	Valor Previsto
P00028 - Actuacións de mellora, rehabilitación e/ou construción.	1
Prioridade de Actuación: PA03 - Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: E03 - Deseño dunha estratexia medioambiental dotada de ferramentas para loitar contra o cambio climático e consolidación dunha estrutura de redes de observación. Aumentar a capacidade en investigación e innovación en materia de cambio climático. Sensibilización da sociedade sobre as consecuencias das súas actuacións no medio. Impulsar a gobernanza climática Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
Programa: 541B CONSERVACIÓN DA BIODIVERSIDADE E POSTA EN VALOR DO MEDIO NATURAL	
Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible	
Prioridade de Actuación: PA04 - Impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio, dando prioridade á xestión eficiente do ciclo da auga, á economía circular e a protección do patrimonio natural Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: E05 - Promover o estado de conservación de hábitats e especies de interese comunitario e/ou ameazadas e os servizos ecosistémicos, desenvolver a Infraestrutura Verde de Galicia e xestionar e implantar os instrumentos de planificación dos espazos naturais protexidos e da súa biodiversidade Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento) 0001 - Impulsar a aplicación das ferramentas necesarias para a xestión das poboacións de fauna e flora silvestres, mediante os instrumentos de planificación (como os plans de recuperación e conservación de especies ameazadas), a actualización permanente da información científica e o seguimento do estado de conservación destas especies e a loita fronte as principais ameazas (como o control e erradicación de especies exóticas invasoras). 0002 - Conservación e expansión dos espazos protexidos e promover a posta en marcha de plans de xestión dos mesmos; promoción dos ENIL por parte da Xunta. 0003 - Promover as actuacións de conservación, protección e recuperación da biodiversidades e os espazos naturais (especialmente os afectados con afeccións antropoxénicas e desastres naturais) e promovendo a resiliencia ao cambio climático. 0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
MRR029 - Hectáreas cubertas por accións de conservación da biodiversidade	579
MRR039 - Superficie a rehabilitar	2.255
P00020 - Actuacións de estudo, difusión e promoción	10
P00160 - Número de axudas en materia de conservación da natureza.	3.444
P0045M - Axudas en materia de conservación da natureza	5.398
P01028 - Actuacións vinculadas co uso público	23
P01029 - Actuacións vinculadas coa mellora do coñecemento e do estado de conservación de hábitats e especies silvestres	36
Programa: 541D CONTROL AMBIENTAL E XESTIÓN DE RESIDUOS	
Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible	
Prioridade de Actuación: PA03 - Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E03 - Deseño dunha estratexia medioambiental dotada de ferramentas para loitar contra o cambio climático e consolidación dunha estrutura de redes de observación. Aumentar a capacidade en investigación e innovación en materia de cambio climático. Sensibilización da sociedade sobre as consecuencias das súas actuacións no medio. Impulsar a gobernanza climática	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento) 0008 - Control preventivo das actividades dos produtores e xestores de residuos.	
Indicador	Valor Previsto
P00201 - Número de proxectos de carácter ambiental.	1
Prioridade de Actuación: PA04 - Impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio, dando prioridade á xestión eficiente do ciclo da auga, á economía circular e a protección do patrimonio natural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Xestión sostible dos residuos e a restauración de espazos degradados. Desenvolvemento efectivo dunha xestión dos residuos baseada na economía circular. Situar á Galicia entre as rexións europeas con maior taxa de residuos tratados e reciclados	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento) 0001 - Promoción e optimización da redución dos residuos xerados e incentivar as actividades de reparación 0003 - Medidas destinadas á restauración de áreas degradadas. Redución da incineración e o depósito en vertedoiros. 0006 - Apoiar a aquelas empresas que fabriquen con materiais / compoñentes reciclados, e produtos máis duradeiros, reutilizables e reparables mediante a priorización na contratación pública, acceso a fontes de financiamento. Implantar a simbiose industrial para que as empresas se beneficien dos recursos sobrantes e reduza o consumo de materias primas. 0009 - Priorizar a aplicación efectiva da xerarquía de residuos e promover a recollida separada. Asegurar a separación máis precisa dos diferentes fluxos. 0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
DOE022 - Capacidade adicional de recollida e transporte de Residuos Adoitados urbanos. Toneladas/ano	7.576
P00201 - Número de proxectos de carácter ambiental.	101
P00306 - Superficie total de chan rehabilitado	0
Programa: 541E COÑECEMENTO DO MEDIO AMBIENTE E FOMENTO DA SUSTENTABILIDADE	
Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible	
Prioridade de Actuación: PA03 - Garantir unha resposta integral ás necesidades da cidadanía en materia de emerxencias, incluídos os efectos do cambio climático, e aumentar a resiliencia fronte aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E03 - Deseño dunha estratexia medioambiental dotada de ferramentas para loitar contra o cambio climático e consolidación dunha estrutura de redes de observación. Aumentar a capacidade en investigación e innovación en materia de cambio climático. Sensibilización da sociedade sobre as consecuencias das súas actuacións no medio. Impulsar a gobernanza climática	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento) 0002 - Formación e divulgación en materia de territorio, paisaxe e sustentabilidade. 0004 - Adquisición, calibración e mantemento de equipos das redes de observación ambiental (calidade do aire, calidade das augas, meteorolóxicos, oceanográficos...) para garantir a calidade técnica dos datos subministrados. 0005 - Desenvolvemento de ferramentas de detección precoz relacionadas coa prevención e xestión de riscos, incorporando técnicas de Big Data e intelixencia artificial. 0006 - Incremento da actividade e o ámbito de actuación da rede de observación ambiental. 0007 - Análise e avaliación da incidencia da actividade humana sobre o medio ambiente. 0099 - Outras actuacións que contribúen ao obxectivo específico	
Indicador	Valor Previsto
P00020 - Actuacións de estudo, difusión e promoción	28
P00045 - Axudas concedidas.	660
P00201 - Número de proxectos de carácter ambiental.	7
P01013 - Determinacións en materia de calidade do aire	3.402.030
P01015 - Determinacións en materia de meteoroloxía	122.742.103
Eixe: E4 - Eixe 4. Cohesión social e territorial	
Prioridade de Actuación: PA04 - Impulsar a cohesión territorial e desenvolver os servizos no territorio baixo o concepto de cidade única	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E01 - Impulsar a cohesión territorial e a ordenación urbanística do territorio galego respectando a paisaxe de Galicia e potenciando os valores naturais da mesma. Vertebración dixital e mellora da conectividade do territorio. Fomentar a accesibilidade do solo industrial	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento) O002 - Contribuír con actuacións ambientais á conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe O003 - Articulación dixital do territorio.	
Indicador	Valor Previsto
P00020 - Actuacións de estudo, difusión e promoción	15
Programa: 542A PLANIFICACIÓN E XESTIÓN HIDROLÓXICA	
Eixe: E2 - Eixe 2. Galicia verde e sostible	
Prioridade de Actuación: PA04 - Impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio, dando prioridade á xestión eficiente do ciclo da auga, á economía circular e a protección do patrimonio natural	
Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E01 - Contribuír técnica e economicamente para garantir aos cidadáns un acceso aos servizos básicos de saneamento e depuración, mellorando a xestión e a explotación dos sistemas, fomentando a comunicación e cooperación entre as administracións implicadas e impulsando a innovación e investigación nos procesos de tratamento e do ciclo urbano e natural da auga. Fomento da circularidade do ciclo urbano da auga	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI03 - TRANSFERENCIAS INTERNAS Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E02 - Aumento da resiliencia dos sistemas de abastecemento para garantir aos cidadáns un acceso ao servizo básico de abastecemento, diminuindo as diferenzas territoriais existentes. Mellorar as infraestruturas implicadas en todo o proceso de extracción e distribución, evitando fugas e malgastos innecesarios, potenciando a eficiencia dos sistemas. Conseguir unha estrutura tarifaria que respecte o principio de recuperación de custes da Directiva Marco da Auga	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI01 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento) Obxectivo Extratécnico /Obxectivo Instrumental: E03 - Garantir a protección do Dominio Público Hidráulico e xestión integral do medio hídrico. Mellorar a calidade das augas no seu medio natural reducindo a contaminación, eliminando vertidos e minimizando a emisión de produtos químicos e materiais perigosos, reducindo a porcentaxe de augas residuais sen tratar. Aumentar a eficiencia no uso dos recursos hídricos en todos os sectores e fomentar a redución dos consumos. Reducir a vulnerabilidade do medio natural e das instalacións fronte ós riscos deri	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI03 - Transferencias internas	

V. CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos					
	01	02	03	04	80	Total
541A-Dirección e servizos xerais de medio ambiente	11.421					11.421
541B-Conservación da biodiversidade e posta en valor do medio natural				48.542		48.542
541D-Control ambiental e xestión de residuos			52.683			52.683
541E-Coñecemento do medio ambiente e fomento da sustentabilidade		18.367			6.262	24.629
542A-Planificación e xestión hidrolóxica	48.954					48.954
Total	60.375	18.367	52.683	48.542	6.262	186.229

(Orzamento axustado)(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos					
	I	II	IV	VI	VII	Total
541A-Dirección e servizos xerais de medio ambiente	6.577	843	273	3.728		11.421
541B-Conservación da biodiversidade e posta en valor do medio natural	20.789	5.120	4.697	11.658	6.278	48.542
541D-Control ambiental e xestión de residuos	4.471	117		12.008	36.087	52.683
541E-Coñecemento do medio ambiente e fomento da sustentabilidade	11.292	385	38	7.575	5.340	24.629
542A-Planificación e xestión hidrolóxica					48.954	48.954
Total	43.128	6.465	5.008	34.969	96.659	186.229

(Orzamento axustado)(Miles de Euros)

DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	6.302	6.577	4,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	843	843	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	273	273	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.281	3.728	191,0
Cap. VII - Transferencias de capital	52.637	48.954	-7,0
Total	61.336	60.375	-1,6

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

02 DIRECCIÓN XERAL DE ENERXÍAS RENOVABLES E CAMBIO CLIMÁTICO	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	7.615	8.655	13,7
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	275	304	10,5
Cap. VI - Investimentos reais	3.368	6.068	80,2
Cap. VII - Transferencias de capital	0	3.340	0,0
Total	11.258	18.367	63,1

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

03 DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL E SOSTIBILIDADE	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	4.351	4.471	2,7
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	139	117	-15,9
Cap. VI - Investimentos reais	15.970	12.008	-24,8
Cap. VII - Transferencias de capital	20.666	36.087	74,6
Total	41.127	52.683	28,1

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

04 DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO NATURAL	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	19.921	20.789	4,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	5.124	5.120	-0,1
Cap. IV - Transferencias correntes	2.877	4.697	63,3
Cap. VI - Investimentos reais	15.296	11.658	-23,8
Cap. VII - Transferencias de capital	6.185	6.278	1,5
Total	49.403	48.542	-1,7

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

80 INSTITUTO DE ESTUDOS DO TERRITORIO	2024	2025	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	2.535	2.637	4,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	70	81	15,8
Cap. IV - Transferencias correntes	38	38	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.034	1.507	45,8
Cap. VII - Transferencias de capital	2.000	2.000	0,0
Total	5.677	6.262	10,3

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

SERVIZOS	2024	2025	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	61.336	60.375	-1,6
02 DIRECCIÓN XERAL DE ENERXÍAS RENOVABLES E CAMBIO CLIMÁTICO	11.258	18.367	63,1
03 DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL E SOSTIBILIDADE	41.127	52.683	28,1
04 DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO NATURAL	49.403	48.542	-1,7
80 INSTITUTO DE ESTUDOS DO TERRITORIO	5.677	6.262	10,3
Total	168.801	186.229	10,3

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Cap. I - Gastos de persoal	38.188	40.491	0	2.637	0	0	0	43.128
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	6.382	6.384	0	81	0	0	0	6.465
Cap. IV - Transferencias correntes	5.770	7.720	0	38	0	2.750	0	5.008
OPERACIÓNS CORRENTES	50.339	54.595	0	2.756	0	2.750	0	54.601
Cap. VI - Investimentos reais	35.915	33.463	0	1.507	0	0	0	34.969
Cap. VII - Transferencias de capital	82.522	98.165	0	2.000	0	3.507	0	96.659
OPERACIÓNS DE CAPITAL	118.438	131.628	0	3.507	0	3.507	0	131.628
Total	168.777	186.223	0	6.262	0	6.257	0	186.229

(Orzamento homoxeneizado e axustado 2024) (Miles de Euros)

Medios Personais

Cons. Medio Ambiente e Cambio Climático	2025
Altos Cargos	5
Personoal Funcionario	617
Subgrupo A1	186
Subgrupo A2	34
Subgrupo C1	243
Subgrupo C2	106
Agrupacións profesionais	48
Personoal Laboral	183
Grupo I	48
Grupo II	12
Grupo III	21
Grupo IV	21
Grupo V	81
TOTAL	805

Medios Personais

Instituto de Estudos do Territorio	2025
Altos Cargos	1
Personoal Funcionario	34
Subgrupo A1	23
Subgrupo A2	5
Subgrupo C1	5
Subgrupo C2	1
Personoal Laboral	19
Grupo I	7
Grupo II	3
Grupo III	9
TOTAL	54

Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Fundacións do Sector Público Autonómico

Consorcios autonómicos	Explotación	Capital
Cons. Extensión Universit. e Divulg. Amb.	785	23
Cons. Rede abast. Auga en Cervo e Burela	386	
Entidades públicas empresarias	Explotación	Capital
Augas de Galicia	44.167	99.632
Sociedades mercantís públicas autonómicas	Explotación	Capital
Soc. Galega de Medio Ambiente, S.A.	131.639	20.840
Total	176.977	120.495

(Miles de Euros)

